

แผนพัฒนาการเกษตรตำบลคงคู้

ปี ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐

(ฉบับทบทวน ปี ๒๕๖๘)



สำนักงานเกษตรอำเภอศรีสัชนาลัย

จังหวัดสุโขทัย

หลักฐานประกอบการพิจารณาประกอบการประเมินผลการปฏิบัติราชการ
ของเกษตรจังหวัด ตัวชี้วัดที่ ๑.๑.๑.๒ ระดับความสำเร็จของการจัดทำ

แผนพัฒนาการเกษตรระดับตำบล ปี ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐

คำนำ

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) อยู่บนความตั้งใจที่จะให้แผนมีจุดเน้นและเป้าหมาย ของการพัฒนาที่เป็นรูปธรรม สามารถบ่งบอกทิศทางการพัฒนาที่ชัดเจนที่ประเทศควรมุ่งไปในระยะ ๕ ปีถัดไป โดยเป็นผลที่เกิดจากกระบวนการสังเคราะห์ข้อมูลอย่างรอบด้าน ทั้งสถานะของทุนในมิติต่าง ๆ บทเรียนของการพัฒนาที่ผ่านมา ตลอดจนการเปลี่ยนแปลงของปัจจัยและเงื่อนไขที่จะมีอิทธิพล ต่อองค์ประกอบต่าง ๆ โดยเฉพาะ การพัฒนาเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน เศรษฐกิจสีเขียว โดยให้ความสำคัญกับ การประยุกต์ใช้องค์ความรู้ทางด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีสมัยใหม่ และความคิดสร้างสรรค์ เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจ ควบคู่กับการรักษาความสมดุลระหว่างการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์จากฐานทรัพยากรธรรมชาติและความหลากหลายทางชีวภาพ รวมถึงการปรับเปลี่ยนรูปแบบการผลิต การให้บริการ และการบริโภคเพื่อลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

เอกสารแผนพัฒนาการเกษตรประจำตำบลครั้งนี้ จัดทำเพื่อวัตถุประสงค์ประกอบการปฏิบัติงาน การประสานงาน การบูรณาการ โครงการและกิจกรรมต่าง ๆ ภายในตำบลดงคู ให้เกิดผลประโยชน์สูงสุดกับการประกอบอาชีพการเกษตรของเกษตรกรทุกด้านภายใต้การดำเนินงานของศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลดงคู และในการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรประจำตำบลฉบับนี้ได้รับความร่วมมือจากผู้นำชุมชนตำบลดงคู และคณะกรรมการบริหารศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลดงคู ได้ร่วมกันพิจารณาสังเคราะห์ และเสนอแนวทางการเกษตรในการดำเนินการจัดทำเป็นอย่างดี ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลดงคู ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

นางสาวอิสริยา จันเกิด

นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ

ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลดงคู

อำเภอศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	ข
สารบัญ	ค
สารบัญตาราง	จ
สารบัญภาพ	ฉ
บทที่ ๑ ข้อมูลสภาพทั่วไป	
๑.๑ ที่ตั้ง อาณาเขต ขอบเขตการปกครอง	๑
๑.๑.๑ ที่ตั้ง ขนาดพื้นที่	๑
๑.๑.๒ อาณาเขต	๑
๑.๑.๓ การแบ่งเขตการปกครอง	๒
๑.๒ ลักษณะภูมิประเทศ (Topographic)	
๑.๒.๑ ลักษณะภูมิประเทศ	๓
๑.๒.๒ พื้นที่ป่า	๓
๑.๒.๓ ลักษณะดิน กลุ่มชุดดิน	๔
๑.๓ สภาพภูมิอากาศ	
๑.๓.๑ ลักษณะภูมิอากาศ	๙
๑.๓.๒ ฤดูกาล	๙
๑.๓.๓ สถิติปริมาณน้ำฝน	๙
๑.๓.๔ อุณหภูมิและความชื้นสัมพัทธ์	๙
๑.๔ เส้นทางคมนาคม	
๑.๔.๑ เส้นทางคมนาคม	๙
๑.๕ แหล่งน้ำและระบบชลประทาน	
๑.๕.๑ แหล่งน้ำธรรมชาติและระบบชลประทาน	๑๐
๑.๖ สภาพเศรษฐกิจและสังคม	
๑.๖.๑ โครงสร้างทางเศรษฐกิจที่สำคัญ	๑๑
๑.๖.๒ จำนวนครัวเรือน	๑๑
๑.๖.๓ การศึกษา	๑๒
๑.๖.๔ การสาธารณสุข	๑๒
๑.๗ ข้อมูลด้านการเกษตรที่สำคัญ/ พืชเศรษฐกิจที่สำคัญ	๑๓
บทที่ ๒ การวิเคราะห์สถานการณ์การเกษตรของตำบล	
๒.๑ ข้อมูลประกอบการวิเคราะห์พื้นที่ของตำบล	๑๔
๒.๑.๑ เกษตรกรและองค์กรเกษตรกร	๑๔
๒.๑.๒ ศักยภาพพื้นที่/ทรัพยากรการเกษตร	๒๑
๒.๑.๓ สินค้าเอกลักษณ์ประจำถิ่น/สินค้า GI	๒๖
๒.๑.๔ สินค้าเกษตรที่สำคัญ	๒๖
- สถานการณ์การใช้เทคโนโลยีการผลิต	
- ภูมิทุนการเพาะปลูก	
- ต้นทุนการผลิต	

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

- สถานการณ์การตลาด/วิธีการตลาด	
- เกษตรกรต้นแบบในพื้นที่	
๒.๒ ประเด็นปัญหา สภาพปัญหาแนวทางการแก้ปัญหา	๔๒
๒.๓ การจัดทำ TOWS Matrix	๔๔
บทที่ ๓ ทิศทาง/แนวทางการพัฒนาการเกษตรระดับตำบล	
๓.๑ พัฒนาการผลิตรายสินค้า (พืช ปศุสัตว์ ประมง)	๔๖
๓.๑.๑ ข้าว	๔๖
๓.๑.๒ อ้อยโรงงาน	๔๖
๓.๒ พัฒนาเกษตรกร/กลุ่ม/องค์กร	
๓.๒.๑ YSF	๔๖
๓.๒.๒ กลุ่มยุวเกษตรกร/กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร/กลุ่มส่งเสริมอาชีพ	๔๗
๓.๒.๓ วิสาหกิจชุมชน	๔๗
๓.๒.๔ แหล่งเรียนรู้/เกษตรกรต้นแบบ	๒๙
๓.๓ พัฒนาพื้นที่และทรัพยากรการเกษตร	
๓.๓.๑ ที่ดิน	๔๘
๓.๓.๒ แหล่งน้ำ	๔๘
ภาคผนวก	๔๙
โครงการส่งเสริมและผลิตพันธุ์ข้าวชุมชน	๕๐
โครงการส่งเสริมการผลิตข้าวเพื่อผ่านการรับรองมาตรฐาน GAP	๕๑
โครงการส่งเสริมการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตอ้อยโรงงาน	๕๒
โครงการพัฒนาศักยภาพวิสาหกิจชุมชน	๕๓
โครงการส่งเสริมการปลูกผักปลอดภัยสำหรับผู้บริโภคที่รักสุขภาพ	๕๔
เอกสารอ้างอิง	๕๕

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ ๑ แสดงความเหมาะสมของดินกับพืชเศรษฐกิจ	๗
ตารางที่ ๒ แสดงความเหมาะสมและข้อเสนอแนะในการปรับปรุงบำรุงดิน	๘
ตารางที่ ๓ แสดงจำนวนประชากร จำนวนครัวเรือนและครัวเรือนเกษตรกร ตำบลดงคู อำเภอสรีสัชนาลัย	๑๒
ตารางที่ ๔ แสดงพื้นที่ปลูกพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของตำบลดงคู อำเภอสรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย	๑๓
ตารางที่ ๕ แสดงหัวหน้าครัวเรือนจำแนกตามอายุ ตำบลดงคู อำเภอสรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย	๑๔
ตารางที่ ๖ แสดงลักษณะการประกอบอาชีพเกษตรกร ตำบลดงคู อำเภอสรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย	๑๕
ตารางที่ ๗ แสดงลักษณะการถือครองที่ดินของเกษตรกรตำบลดงคู อำเภอสรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย	๑๖
ตารางที่ ๘ แสดงลักษณะประเภทเอกสารสิทธิ์ ตำบลดงคูอำเภอสรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย	๑๖
ตารางที่ ๙ แสดงจำนวนสมาชิกสถาบันเกษตรกรตำบลดงคู อำเภอสรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย	๑๗
ตารางที่ ๑๐ แสดงจำนวนแหล่ง/ศูนย์เรียนรู้และบริการด้านการเกษตร ตำบลดงคู อำเภอสรีสัชนาลัย	๑๗
ตารางที่ ๑๑ แสดงแสดงข้อมูลอาสาสมัครเกษตรตำบลดงคู อาเภอสรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย	๑๘
ตารางที่ ๑๒ แสดงข้อมูลปราชญ์ชาวบ้านตำบลดงคู อาเภอสรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย	๑๙
ตารางที่ ๑๓ ศูนย์เครือข่ายของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรตำบลดงคู	๑๙
ตารางที่ ๑๔ แสดงปฏิทินการทำงานแปลงใหญ่อ้อยบ้านดงคู ตำบลดงคู อาเภอสรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย	๒๐
ตารางที่ ๑๕ แสดงข้อมูลกลุ่มแปลงใหญ่ ตำบลดงคู อาเภอสรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย	๒๑
ตารางที่ ๑๖ แสดงทรัพยากรดินตำบลดงคู อาเภอสรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย	๒๑
ตารางที่ ๑๗ แสดงเขตความเหมาะสม(พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกข้าว ตำบลดงคู อาเภอสรีสัชนาลัย	๒๖
ตารางที่ ๑๘ แสดงพื้นที่ปลูกข้าว ตำบลดงคู อาเภอสรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย	๒๗
ตาราง ๑๙แสดงพื้นที่ปลูกข้าว ตามระดับชั้นความเหมาะสมตำบลดงคู อาเภอสรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย	๒๘
ตารางที่ ๒๐ แสดงปริมาณการปลูกข้าว ตำบลดงคู อาเภอสรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย	๓๐
ตารางที่ ๒๑ แสดงปฏิทินการเพาะปลูกข้าวนาปีในตำบลดงคู อาเภอสรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย	๓๑
ตารางที่ ๒๒ แสดงต้นทุนการผลิตข้าว ตำบลดงคู อาเภอสรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย	๓๒
ตารางที่ ๒๓ แสดง Smart Farmer ต้นแบบในด้านการผลิตข้าว ตำบลดงคู อาเภอสรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย	๓๓
ตารางที่ ๒๔ แสดงเขตความเหมาะสม(พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกอ้อยโรงงาน ตำบลดงคู อาเภอสรีสัชนาลัย	๓๔
ตารางที่ ๒๕ แสดงพื้นที่ปลูกอ้อยโรงงาน ตำบลดงคู อาเภอสรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย	๓๕
ตารางที่ ๒๖ แสดงพื้นที่ปลูกอ้อยโรงงาน ตามระดับชั้นความเหมาะสม ตำบลดงคู อาเภอสรีสัชนาลัย	๓๖
ตารางที่ ๒๗ แสดงปริมาณการปลูกอ้อยโรงงาน ตำบลดงคู อาเภอสรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย	๓๘
ตารางที่ ๒๘ แสดงปฏิทินการเพาะปลูกอ้อยโรงงานในตำบลดงคู อาเภอสรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย	๓๙
ตารางที่ ๒๙ แสดงต้นทุนการผลิตอ้อยโรงงาน ปี ๒๕๖๔ ตำบลดงคู อาเภอสรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย	๓๙
ตารางที่ ๓๐ แสดงประเด็นปัญหา สภาพของปัญหาแนวทางการแก้ไข	๔๒
ตารางที่ ๓๑ แสดงการวิเคราะห์ตาราง TOWS Matrix	๔๔

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ ๑ แสดงขอบเขตการปกครองระดับอำเภอ และอาณาเขตติดต่อของจังหวัดสุโขทัย	๑
ภาพที่ ๒ แสดงขอบเขตการปกครองระดับตำบล อำเภอศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย	๒
ภาพที่ ๓ แสดงการแบ่งเขตการปกครองตำบลตงคู อำเภอศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย	๓
ภาพที่ ๔ แสดงเส้นทางคมนาคมที่ใช้สัญจรภายในตำบลตงคู	๙
ภาพที่ ๕ อ่างเก็บน้ำห้วยมะกรูด ตำบลตงคู อำเภอศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย	๑๑
ภาพที่ ๖ แสดงหัวหน้าครัวเรือนเกษตรกรจากแนกตามอายุ ตำบลตงคู อำเภอศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย	๑๔
ภาพที่ ๗ แสดงลักษณะการประกอบอาชีพ ตำบลตงคู อำเภอศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย	๑๕
ภาพที่ ๘ แสดงลักษณะการถือครองที่ดิน ตำบลตงคู อำเภอศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย	๑๖
ภาพที่ ๙ แสดงประเภทเอกสารสิทธิ์ ตำบลตงคู อำเภอศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย	๑๗
ภาพที่ ๑๐ แสดงที่ตั้งศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (เครือข่าย)	๒๐
ภาพที่ ๑๑ แสดงพื้นที่ทรัพยากรดินตำบลตงคู อำเภอศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย	๒๒
ภาพที่ ๑๒ แสดงแผนที่ทรัพยากรดินตำบลตงคู อำเภอศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย	๒๒
ภาพที่ ๑๓ แสดงแหล่งน้ำใต้ดินตำบลตงคู อำเภอศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย	๒๔
ภาพที่ ๑๔ แสดงแหล่งน้ำใต้ดินตำบลตงคู อำเภอศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย	๒๔
ภาพที่ ๑๕ แสดงแหล่งน้ำผิวดินตำบลตงคู อำเภอศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย	๒๕
ภาพที่ ๑๖ แสดงแหล่งน้ำผิวดินตำบลตงคู อำเภอศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย	๒๕
ภาพที่ ๑๗ แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกข้าว ตำบลตงคู อำเภอศรีสัชนาลัย	๒๖
ภาพที่ ๑๘ แสดงร้อยละแต่ละระดับชั้นความเหมาะสมสำหรับข้าว ตำบลตงคู อำเภอศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย	๒๗
ภาพที่ ๑๙ แสดงพื้นที่ปลูกข้าว (พื้นที่ปลูกจริง) ตำบลตงคู อำเภอศรีสัชนาลัย	๒๘
ภาพที่ ๒๐ แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกข้าว ตามระดับชั้นความเหมาะสม ตำบลตงคู อำเภอศรีสัชนาลัย	๒๙
ภาพที่ ๒๑ แสดงร้อยละพื้นที่ปลูกข้าว ตามระดับชั้นความเหมาะสม ตำบลตงคู	๒๙
ภาพที่ ๒๒ แสดงปริมาณการปลูกข้าว ตำบลตงคู อำเภอศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย	๓๐
ภาพที่ ๒๓ แสดงวิธีการตลาดทำข้าว อำเภอศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย	๓๓
ภาพที่ ๒๔ แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกอ้อยโรงงาน ตำบลตงคู อำเภอศรีสัชนาลัย	๓๔
ภาพที่ ๒๕ แสดงร้อยละแต่ละระดับชั้นความเหมาะสมสำหรับปลูกอ้อยโรงงาน ตำบลตงคู อำเภอศรีสัชนาลัย	๓๕
ภาพที่ ๒๖ แสดงพื้นที่ปลูกอ้อยโรงงาน (พื้นที่ปลูกจริง) ตำบลตงคู อำเภอศรีสัชนาลัย	๓๖
ภาพที่ ๒๗ แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกอ้อยโรงงาน ตามระดับชั้นความเหมาะสม ตำบลตงคู อำเภอศรีสัชนาลัย	๓๗
ภาพที่ ๒๘ แสดงร้อยละพื้นที่ปลูกอ้อยโรงงาน ตามระดับชั้นความเหมาะสม ตำบลตงคู อำเภอศรีสัชนาลัย	๓๗
ภาพที่ ๒๙ แผนที่แสดงจุดรับซื้ออ้อยโรงงาน	๔๐
ภาพที่ ๓๐ ติดตามการดำเนินงานการส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่	๔๑

บทที่ ๑ ข้อมูลสภาพทั่วไป

๑.๑ ที่ตั้ง อาณาเขต ขอบเขตการปกครอง

๑.๑.๑ ที่ตั้ง ขนาดพื้นที่

ตำบลดงคู อำเภอสรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย ตั้งอยู่ทางทิศตะวันออกของอำเภอสรีสัชนาลัยห่างจาก ที่ว่าการอำเภอสรีสัชนาลัย ประมาณ ๑๒ กิโลเมตร พื้นที่ทั้งหมดของตำบล ๕๗,๖๐๙ ไร่ หรือพื้นที่ประมาณ ๙๒.๑๗ ตารางกิโลเมตร

ภาพที่ ๑ แสดงขอบเขตการปกครองระดับอำเภอ และอาณาเขตติดต่อของจังหวัดสุโขทัย

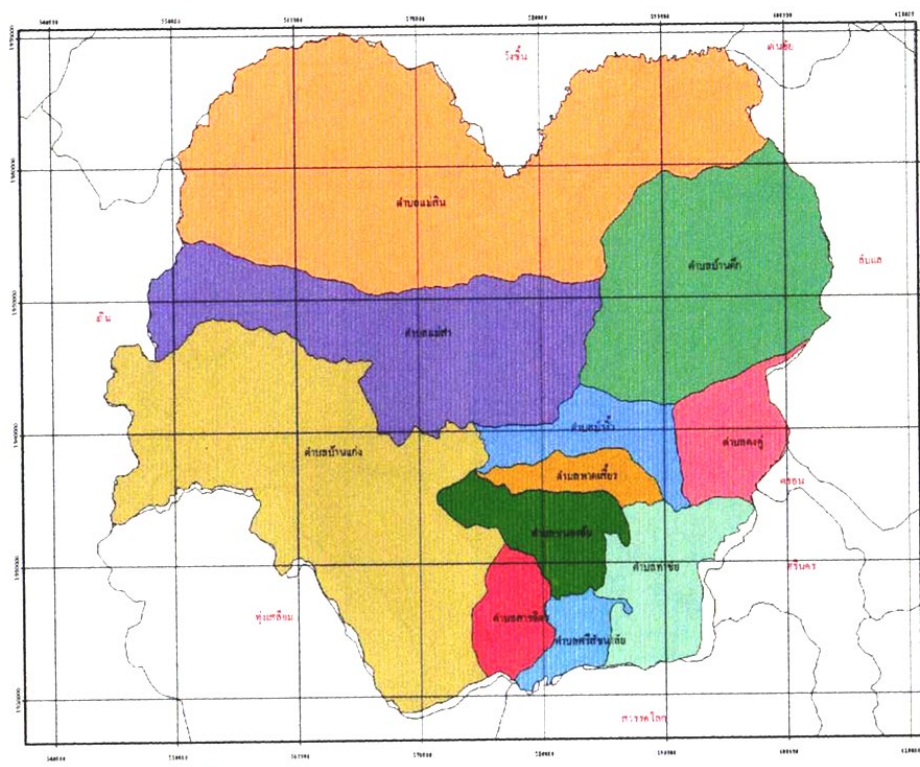


ที่มา : แผนพัฒนาอำเภอสรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย

๑.๑.๒ อาณาเขต

ทิศเหนือ	ติดต่อกับ	ต.บ้านตึก อ.ศรีสัชนาลัย จ.สุโขทัย
ทิศใต้	ติดต่อกับ	ต.ท่าชัย อ.ศรีสัชนาลัย จ.สุโขทัย
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับ	ต.ด่านแม่คำมัน อ.ลับแล จ.อุตรดิตถ์
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับ	ต.ป่าจั่ว อ.ศรีสัชนาลัย จ.สุโขทัย

ภาพที่ ๒ แสดงขอบเขตการปกครองระดับตำบล อำเภอศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย



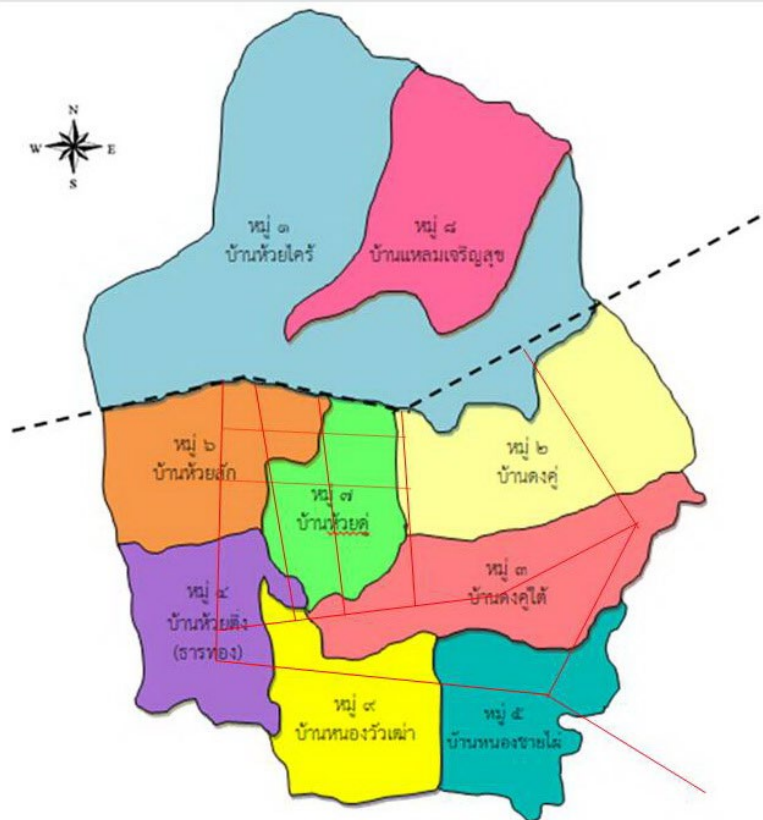
ที่มา : แผนพัฒนาอำเภอศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย

๑.๑.๓ การแบ่งเขตการปกครอง

มีเขตการปกครองรวมทั้งหมด ๙ หมู่บ้าน อยู่ในเขตการปกครองขององค์การบริหารส่วนตำบลดงคู ดังนี้

- หมู่ที่ ๑ บ้านห้วยไคร้
- หมู่ที่ ๒ บ้านดงคู
- หมู่ที่ ๓ บ้านดงคูใต้
- หมู่ที่ ๔ บ้านธารทอง
- หมู่ที่ ๕ บ้านหนองชายไผ่
- หมู่ที่ ๖ บ้านห้วยสัก
- หมู่ที่ ๗ บ้านห้วยดู่
- หมู่ที่ ๘ บ้านแหลมเจริญสุข
- หมู่ที่ ๙ บ้านหนองวัวเฒ่า

ภาพที่ ๓ แสดงการแบ่งเขตการปกครองตำบลดงคู่ อำเภอสหัสขันธ์ จังหวัดสุโขทัย



ที่มา : องค์การบริหารส่วนตำบลดงคู่ อำเภอสหัสขันธ์ จังหวัดสุโขทัย

๑.๒ ลักษณะภูมิประเทศ (Topographic)

๑.๒.๑ สภาพภูมิประเทศของตำบลดงคู่ ส่วนใหญ่เป็นที่ราบมีเนินเขาเตี้ย ๆ เล็กน้อย พื้นที่ราบลุ่มด้านทิศใต้ มีน้ำท่วมขังในฤดูฝน และน้ำหลากอยู่บ่อยครั้ง ซึ่งจะส่งผลให้พื้นที่ทำการเกษตรของเกษตรกรเสียหายเป็นจำนวนมาก ส่วนในฤดูแล้งจะสามารถรับน้ำจากฝายศรีเชลียงมาใช้ได้บ้าง

ตำบลดงคู่สามารถแบ่งพื้นที่การใช้น้ำออกเป็นพื้นที่ในเขตชลประทาน และพื้นที่นอกเขตชลประทาน โดยพื้นที่ในเขตชลประทานจะสามารถรับน้ำจากฝายศรีเชลียงได้ คือพื้นที่หมู่ที่ ๔ บ้านห้วยตึง พื้นที่รับน้ำเพื่อการเกษตร ๔,๗๐๐ ไร่ หมู่ที่ ๖ บ้านห้วยสัก พื้นที่รับน้ำเพื่อการเกษตร ๒,๘๖๐ ไร่ และหมู่ที่ ๙ บ้านหนองวัวเฒ่า มีพื้นที่รับน้ำเพื่อการเกษตร ๑,๐๙๕ ไร่ ส่วนพื้นที่นอกเหนือจากนี้จะใช้แหล่งน้ำธรรมชาติ และอาศัยน้ำฝนเพื่อทำการเกษตรเป็นส่วนใหญ่

๑.๒.๒ พื้นที่ป่า พื้นที่ป่าเป็นป่าเบญจพรรณมีไม้สัก ปัจจุบันเป็นป่าเสื่อมโทรมเนื่องจากเกษตรกรบุกรุกแผ้วถาง เพื่อใช้พื้นที่ทำการเกษตร จากข้อมูลของกรมพัฒนาที่ดิน พบว่าพื้นที่ป่าในปัจจุบันเหลือเพียง ๑๑,๑๑๖ ไร่ พื้นที่ปลูกสวนสัก จำนวน ๑,๐๕๘ ไร่ พื้นที่ปลูกยางพารา จำนวน ๙๐ ไร่ พื้นที่ปลูกตะกั่ว จำนวน ๑๑ ไร่ และเป็นพื้นที่กร้างว่างเปล่า จำนวน ๕๑ ไร่

๑.๒.๓ ลักษณะดิน กลุ่มชุดดิน

กลุ่มชุดดินที่ ๔

ลักษณะโดยทั่วไป เนื้อดินเป็นพวกดินเหนียว ดินบนมีสีน้ำตาลปนเทาหรือสีน้ำตาล ดินล่างมีสีน้ำตาลปนเทา หรือสีน้ำตาล หรือสีเทาปนสีเขียวมะกอกมีจุดประสีน้ำตาลปนเหลืองหรือสีน้ำตาลแก่ อาจพบก้อนปูนก้อนสารเคมีสะสมพวกเหล็ก และแมงกานีสในชั้นดินล่าง การระบายน้ำค่อนข้างเร็วถึงเร็ว พบตามที่ราบเรียบหรือที่ราบลุ่มระหว่างคันดินริมลำน้ำ กับลานตะพักน้ำค่อนข้างใหม่ น้ำแช่ขัง ในฤดูฝนลึก ๓๐-๕๐ ซม. นาน ๔-๕ เดือน ดินมีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติปานกลาง Ph ๕.๕-๖.๕ ถ้าหากดินมีก้อนปูนปะอยู่ pH จะเป็น ๗.๐-๘.๐

ปัญหาในการใช้ประโยชน์ที่ดิน : ในฤดูฝนมีน้ำแช่ขังนาน ๔-๕ เดือน

ความเหมาะสมสำหรับการปลูกพืช : สภาพพื้นที่ราบลุ่มมีสภาพพื้นที่ราบเรียบถึงเกือบราบเรียบ ดินมีสภาพการระบายน้ำค่อนข้างเร็วถึงเร็ว ในช่วงฤดูฝนมีน้ำขังที่ผิวดินเป็นระยะเวลา ๔-๕ เดือน เนื้อดินเป็นดินเหนียวเก็บกักน้ำได้ดี จึงเหมาะสมที่จะใช้ในการทำนามากกว่าการปลูกพืชอย่างอื่น อย่างไรก็ตามหลังการเก็บเกี่ยวข้าวหรือในช่วงฤดูแล้งกลุ่มชุดดินนี้ สามารถใช้ในการปลูกพืชไร่หรือพืชผักที่มีอายุสั้นได้เป็นอย่างดี เนื่องจากดินมีความชื้นพอที่จะปลูกได้และดินกลุ่มนี้พบบริเวณที่อยู่ใกล้กับแหล่งน้ำธรรมชาติ

กลุ่มชุดดินที่ ๗

ลักษณะโดยทั่วไป : เนื้อดินเป็นพวกดินเหนียว มีสีน้ำตาล หรือสีน้ำตาลปนเทา พบจุดประสีน้ำตาล สีแดงปนเหลือง สีน้ำตาลปนแดง หรือสีแดงปะปนตลอดชั้นดิน กลุ่มดินนี้เกิดจากพวกตะกอนลำน้ำ เป็นดินลึกมีการระบายน้ำค่อนข้างเร็ว พบตามพื้นที่ราบเรียบถึงค่อนข้างราบเรียบ ฤดูฝนขังน้ำลึก ๓๐-๕๐ ซม. นาน ๓-๔ เดือน ดินมีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติปานกลาง pH ๖.๐-๗.๐

ปัญหาในการใช้ประโยชน์ที่ดิน : ฤดูฝนมีน้ำแช่ขังนาน ๓-๕ เดือน

ความเหมาะสมสำหรับการปลูกพืช : เมื่อพิจารณาถึงสภาพพื้นที่ ลักษณะเนื้อดินและการระบายน้ำของกลุ่มชุดดินที่ ๗ มีความเหมาะสมในการทำนามากกว่าปลูกพืชไร่ ไม้ผล และพืชผัก ซึ่งเกษตรกรได้ใช้ทำนาอยู่แล้ว ในช่วงฤดูฝน อย่างไรก็ตามกลุ่มชุดดินนี้ยังสามารถปลูกพืชไร่ และพืชผักต่าง ๆ ได้ในช่วงฤดูแล้งถ้ามีแหล่งน้ำธรรมชาติหรือแหล่งน้ำชลประทานช่วยเสริม

กลุ่มชุดดินที่ ๑๕

ลักษณะโดยทั่วไป : หน่วยที่ดินนี้เป็นกลุ่มชุดดิน ที่มีเนื้อดินเป็นพวกดินร่วนเหนียวหรือดินร่วนเหนียวปนทรายแป้ง ดินบนมีสีน้ำตาลปนเทา ดินล่างสีน้ำตาลหรือสีเทาปนชมพูพบจุดประสีเหลืองหรือสีน้ำตาลปนเหลืองตลอดชั้นดิน ในดินชั้นล่างมักพบก้อนสารเคมีสะสมพวกเหล็กและแมงกานีส กลุ่มชุดดินนี้เกิดจากวัตถุต้นกำเนิดดินพวกตะกอนลำน้ำ พบบริเวณพื้นที่ราบเรียบหรือค่อนข้างราบเรียบเป็นดินลึกมาก มีการระบายน้ำค่อนข้างเร็ว ดินมีความสมบูรณ์ตามธรรมชาติค่อนข้างต่ำถึงปานกลาง ปฏิกริยาดินเป็นกรดปานกลางถึงเป็นกลาง มีค่าความเป็นกรดเป็นด่างประมาณ ๖.๐-๗.๕

ปัญหาสำคัญในการใช้ประโยชน์ที่ดิน โดยทั่วไปไม่มี แม้บางแห่งดินมีความอุดมสมบูรณ์ค่อนข้างต่ำแต่พอปรับปรุงได้ไม่ยาก

ความเหมาะสมสำหรับการปลูกพืช : เมื่อพิจารณาถึงสภาพพื้นที่ ลักษณะเนื้อดินและการระบายน้ำของดิน ซึ่งเกษตรกรก็ได้ใช้ประโยชน์ในการทำนาอยู่แล้วในช่วงฤดูฝน อย่างไรก็ตามกลุ่มชุดดินนี้ยังสามารถปลูกพืชไร่ และพืชผักต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดีในช่วงฤดูแล้ง ถ้ามีน้ำชลประทานและเกษตรกรได้ปฏิบัติกันอยู่แล้วในบางพื้นที่ เพื่อให้เกษตรกรมีทางเลือก

กลุ่มชุดดินที่ ๑๖

ลักษณะโดยทั่วไป : เนื้อดินเป็นพวกดินร่วนปนทรายแบ่ง สีดินมีสีน้ำตาลอ่อน หรือสีน้ำตาลปนเทา และมีจุดประสีน้ำตาลเข้ม สีเหลือง หรือสีแดง ในดินชั้นล่างอาจพบพวกเหล็กและแมงกานีสปะปน กลุ่มดินนี้เกิดจากวัตถุต้นกำเนิดดินพวกตะกอนลำน้ำ พบบริเวณพื้นที่ราบเรียบถึงค่อนข้างราบเรียบ ตามลานตะพัก ลำน้ำระดับต่ำ มีน้ำแช่ขังลึกน้อยกว่า ๓๐ ซม. นาน ๔-๕ เดือน เป็นดินลึกมากมีการระบายน้ำเร็ว มีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติต่ำ หรือค่อนข้างต่ำ pH ๕.๐-๖.๐

ปัญหาในการใช้ประโยชน์ที่ดิน : หน้าดินแน่นทึบ ทำให้ข้าวแตกกอได้ยาก ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ในฤดูฝนมีน้ำแช่ขังนาน ๔-๕ เดือน

ความเหมาะสมสำหรับการปลูกพืช : กลุ่มชุดดินที่ ๑๖ มีศักยภาพเหมาะสมที่จะใช้ทำนามากกว่าการปลูกพืชไร่ ไม้ผลและพืชผัก เนื่องจากพบในสภาพพื้นที่ราบเรียบถึงเกือบราบเรียบลักษณะเนื้อดินละเอียดปานกลาง มีสภาพการระบายน้ำค่อนข้างเร็วถึงเร็วในช่วงฤดูฝนมีน้ำขังที่ผิวดิน ๓-๔ เดือน อย่างไรก็ตามในฤดูแล้งสามารถปลูกพืชไร่และพืชผักได้ ถ้ามีน้ำชลประทานหรือแหล่งน้ำธรรมชาติช่วยเสริม ในบางพื้นที่เกษตรกรได้ปฏิบัติอยู่แล้ว

กลุ่มชุดดินที่ ๒๙

ลักษณะโดยทั่วไป : เนื้อดินเป็นพวกดินเหนียว ดินมีสีน้ำตาลเหลือง หรือแดง เกิดจากวัตถุต้นกำเนิดดินพวกตะกอนลำน้ำ หรือเกิดจากการสลายตัวผุพังของดินหลายชนิด ที่มีเนื้อละเอียดพบบริเวณ ที่ดอนที่เป็นลูกคลื่นจนถึงเนินเขา มีความลาดชันประมาณ ๓-๒๕ % เป็นดินลึก มีการระบายน้ำดี มีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติค่อนข้างต่ำ pH ประมาณ ๔.๕-๕.๕

ปัญหาในการใช้ประโยชน์ที่ดิน : ดินมีความพรุนสูง น้ำซึมผ่านชั้นดินได้ปานกลาง มีการอุ้มน้ำต่ำถึงปานกลาง น้ำใต้ดินลึก พืชจะขาดน้ำเมื่อฝนทิ้งช่วงนาน ดินมีการพังทลายในบริเวณที่มีความลาดชันสูงความอุดมสมบูรณ์ของดินปานกลางเหมาะสำหรับปลูกพืชไร่หรือไม้ผลต่าง ๆ

ความเหมาะสมสำหรับการปลูกพืช : กลุ่มชุดดินที่ ๒๙ มีศักยภาพเหมาะสมในการปลูกพืชไร่และไม้ผลมากกว่าที่จะนำมาปลูกข้าวหรือทำนา เนื่องจากสภาพพื้นที่เป็นลูกคลื่นลอนลาดถึงลอนชัน ยกในการที่จะเก็บกักน้ำไว้ปลูกข้าว

กลุ่มชุดดินที่ ๓๓

ลักษณะโดยทั่วไป : เนื้อดินเป็นพวกดินร่วนปนทรายแบ่ง ดินมีสีน้ำตาลหรือสีน้ำตาลปนแดงบางแห่ง ในดินล่างลึก ๆ มีจุดประสีเทาและสีน้ำตาล อาจมีแร่ไมก้าหรือก้อนปูนปะปน เกิดจากวัตถุต้นกำเนิดดินพวกตะกอนลำน้ำ พบบนสันดินริมน้ำเก่าและเนินตะกอนรูปพัด มีพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบถึงเป็นลูกคลื่นลอนลาด มีความลาดชันประมาณ ๒-๑๒ % เป็นดินลึกมาก มีการระบายน้ำดีถึงดีปานกลาง ระดับน้ำใต้ดินอยู่ลึกกว่า ๑ เมตรตลอดปี มีความอุดมสมบูรณ์ปานกลางดินชั้นบนมี pH ประมาณ ๖.๕-๗.๕

ปัญหาในการใช้ประโยชน์ที่ดิน : มีความเสี่ยงต่อการขาดน้ำได้ในบางปี

ความเหมาะสมสำหรับการปลูกพืช : กลุ่มชุดดินที่ ๓๓ มีศักยภาพเหมาะสมในการปลูกพืชหลายชนิดทั้งพืชไร่ พืชผัก ไม้ผล และทำนาข้าว ซึ่งได้ใช้ประโยชน์ดังกล่าวนี้อยู่ในภาคต่าง ๆ ที่พบดินกลุ่มนี้

กลุ่มชุดดินที่ ๓๗

ลักษณะโดยทั่วไป : เนื้อดินบนเป็นดินทรายปนดินร่วน ส่วนดินในระดับความลึก ๕๐-๑๐๐ ซม.เป็นดินเหนียว ดินเหนียวปนเศษหิน หรือเป็นชั้นหินผุ สีดินบนเป็นสีน้ำตาลดินล่าง เป็นสีน้ำตาลปนเทา บางแห่งมีจุดประสีแดงและมีคิลาแลงอ่อนปะปนอยู่จำนวนมาก พบบริเวณพื้นที่เป็นลูกคลื่นลอนลาดเล็กน้อยเป็นดินลึกมีการระบายน้ำดีปาน

กลาง มีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติต่ำ ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดถึงกรดแก่มีค่าความเป็นกรดเป็นด่างประมาณ ๔.๕-๕.๕

ปัญหาสำคัญในการใช้ประโยชน์ที่ดิน ดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ในช่วงฤดูฝนดินเปียกแฉะเกินไปสำหรับพืชไร่บางชนิด และหน้าดินค่อนข้างเป็นทราย

ความเหมาะสมสำหรับการปลูกพืช : กลุ่มชุดดินที่ ๓๗ มีศักยภาพค่อนข้างไม่เหมาะสมในการปลูกพืชไร่ ไม้ผล ไม้ยืนต้น และพืชผัก เนื่องจากดินค่อนข้างเป็นทรายจัดและมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ และไม่เหมาะสมที่จะนำมาใช้ในการทำนา เนื่องจากเนื้อดินและสภาพพื้นที่ไม่ค่อยเอื้ออำนวยแต่สามารถใช้ประโยชน์ในการปลูกไม้โตเร็ว และพัฒนาเป็นทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์

กลุ่มชุดดินที่ ๔๗

ลักษณะโดยทั่วไป : เนื้อดินเป็นพวกดินเหนียวหรือดินร่วน ที่มีเศษหินปะปนมาก และพบชั้นหินพื้นลึก ๕๐-๘๐ ซม. ดินมีสีน้ำตาล สีนํ้าตาลปนแดง เกิดจากการสลายตัวผุพังของหินเนื้อละเอียด มีสภาพพื้นที่เป็นลูกคลื่นลอนลาดถึงเนินเขา มีความลาดชันประมาณ ๒-๒๐ % เป็นดินต้น มีการระบายน้ำดี ระดับน้ำใต้ดินอยู่ลึกกว่า ๓ เมตร ตลอดปีมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำถึง ปานกลาง pH ๕.๐-๗.๕

ปัญหาในการใช้ประโยชน์ที่ดิน : ดินต้นมากมีชั้นหินผุ และหินพื้น น้ำซึมผ่านชั้นดินได้ปานกลาง ถึงค่อนข้างเร็ว มีการอุ้มน้ำปานกลางถึงต่ำ ดินถูกกัดกร่อนได้ง่ายที่ความลาดชันสูง สภาพพื้นที่เป็นลูกคลื่นถึงเนินเขา ระดับน้ำใต้ดินลึก ความเหมาะสมสำหรับการปลูกพืช : กลุ่มชุดดินที่ ๔๗ มีศักยภาพค่อนข้างไม่เหมาะสมและไม่เหมาะสมที่จะใช้ในการปลูกพืชทั่วไป เนื่องจากเป็นดินต้นถึงต้นมาก สภาพพื้นที่มีความลาดสูงเป็นส่วนใหญ่

กลุ่มชุดดินที่ ๔๘

ลักษณะโดยทั่วไป : เศษหินทราย ดินมีสีน้ำตาลหรือเหลือง ไตลงไปเป็นดินเหนียวสีเทา มีจุดประสีน้ำตาลสีแดง และสีลาแลงอ่อนปะปนอยู่ด้วยเป็นจำนวนมาก อาจพบชั้นหินทรายหรือหินดินดานที่ผุพังสลายตัวในชั้นถัดไป พบบริเวณพื้นที่ดอน มีลักษณะเป็นลูกคลื่น มีความลาดชัน ๓-๒๐ % เป็นดินต้นถึงต้นมาก มีการระบายน้ำดีระดับน้ำใต้ดินอยู่ลึกกว่า ๒ เมตร มีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติต่ำ PH ๕.๐-๖.๕

ปัญหาในการใช้ประโยชน์ที่ดิน : ดินต้นปนลูกรังแน่นทึบ มีชั้นสีลาแลงและหินพื้นน้ำซึมผ่านชั้นดินได้ปานกลางถึงช้า การอุ้มน้ำของดินต่ำถึงปานกลาง ดินมีการกัดกร่อนมากที่ความลาดชันสูง ความอุดมสมบูรณ์ของดินต่ำ

ความเหมาะสมสำหรับการปลูกพืช : กลุ่มชุดดินที่ ๔๘ มีศักยภาพค่อนข้างไม่เหมาะสมถึงไม่เหมาะสมในการปลูกพืชโดยทั่วไป เนื่องจากเป็นดินต้นถึงต้นมาก ถ้าจะใช้ปลูกพืชไร่ต้องมีหน้าดินบนหนา ไม่ต่ำกว่า ๑๕ ซม. และจะต้องเลือกพืชรากตื้นมากปลูก

กลุ่มชุดดินที่ ๕๕

ลักษณะโดยทั่วไป : เนื้อดินเป็นพวกดินเหนียว สีดินเป็นสีน้ำตาลหรือแดง ในดินชั้นล่างระดับความลึกต่ำ ๕๐ ซม. ลงไปจะพบหินผุ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นหินตะกอนเนื้อละเอียด บางแห่งมีก้อนปูนปะปนอยู่ด้วยสีดินเป็นสีน้ำตาลหรือสีแดงเกิดจากวัสดุต้นกำเนิดดินพวกหินตะกอนเนื้อละเอียดที่มีปูนปน ลักษณะพื้นที่เป็นที่ราบถึงลูกคลื่นลอนลาด มีความลาดเท ๑-๒ % มีการระบายน้ำดีถึงดีปานกลาง ค่าความเป็นกรดเป็นด่างประมาณ ๖.๐-๗.๕ มีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติปานกลาง

ปัญหาในการใช้ประโยชน์ที่ดิน : ดินลึกปานกลาง มีชั้นที่มีก้อนปูนหรือเศษหินปะปนชั้นดินดานและชั้นหินพื้นอยู่ลึก ๑ เมตร น้ำซึมผ่านชั้นดินได้ปานกลางถึงค่อนข้างช้า การอุ้มน้ำของดินปานกลางมีการกัดกร่อนของดินที่ความลาดชันสูง ความเหมาะสมสำหรับการปลูกพืช : กลุ่มชุดดินที่ ๕๕ มีศักยภาพเหมาะสมในการปลูกพืชไร่พืชผัก ไม้ผลหรือไม้ยืนต้น และพัฒนาเป็นทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์ แต่ค่อนข้างเหมาะสมถึงไม่เหมาะสมในการที่จะใช้ทำนา เนื่องจากสภาพพื้นที่ไม่อำนวย คือสูงเกินไปและบางส่วนมีความลาดสูงสำหรับนาข้าว จึงเก็บกักน้ำไม่อยู่

กลุ่มชุดดินที่ ๖๒

ลักษณะโดยทั่วไป : ดินนี้ประกอบด้วยพื้นที่ภูเขา ซึ่งมีความลาดชันมากกว่า ๓๕ % ดินที่พบในบริเวณดังกล่าวนี้มีทั้งดินลึกและดินตื้น ลักษณะของเนื้อดินและความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติแตกต่างกันไปแล้วแต่ชนิดของหินต้นกำเนิดในบริเวณนั้น มักมีเศษหิน ก้อนหิน หรือหินพื้นโผล่ กระจายอยู่ทั่วไป ส่วนใหญ่ยังปกคลุมด้วยป่าไม้ประเภทต่าง ๆ เช่น ป่าเบญจพรรณ ป่าเต็งรัง หรือป่าดิบชื้น หลายแห่งมีการทำไร่เลื่อนลอยจนบางแห่งเหลือแต่หินพื้นโผล่ ได้แก่ ชุดดินที่ลาดชันเชิงซ้อน (Sc) กลุ่มชุดดินนี้ไม่ควรนำมาใช้ประโยชน์ทางการเกษตร เนื่องจาก มีปัญหาหลายประการที่มีผลกระทบต่อระบบนิเวศน์ควรสงวนไว้เป็นป่าตามธรรมชาติ เพื่อรักษาแหล่งต้นน้ำลำธาร

ปัญหาในการใช้ประโยชน์ที่ดิน : พื้นที่ภูเขาลาดชันมากกว่า ๓๕ % มีการกัดกร่อนของดินได้ง่าย

ความเหมาะสมของดินสำหรับการปลูกพืช : ดินกลุ่มที่ ๖๒ มีศักยภาพไม่เหมาะสมที่จะนำมาใช้ในการเพาะปลูกพืช เนื่องจากเป็นดินตื้น มีหินโผล่ที่ผิวดินเป็นส่วนใหญ่ และพื้นที่เป็นภูเขาสูงชันมีความลาดเทเฉลี่ยเกิน ๓๕ % ง่ายต่อการชะล้างพังทลายของดิน จึงเหมาะสมที่จะรักษาไว้เป็นพื้นที่ป่าไม้ธรรมชาติเพื่อรักษาสภาพแวดล้อมและเป็นพื้นที่ต้นน้ำลำธาร

ตารางที่ ๑ แสดงความเหมาะสมของดินกับพืชเศรษฐกิจ

กลุ่มชุดดิน	พืชเศรษฐกิจ
๔	ข้าว, พืชไร่, พืชผัก
๗ , ๑๕ , ๑๖	ข้าว
๒๙	พืชไร่, ไม้ผล
๓๓	พืชไร่, พืชผัก, ไม้ผล, ข้าว
๓๗	ไม้โตเร็ว, พืชหญ้าเลี้ยงสัตว์
๔๗ , ๔๙	ไม่เหมาะสม
๕๕	พืชไร่, พืชผัก, ไม้ผลหรือไม้ยืนต้น, พืชหญ้าเลี้ยงสัตว์
๖๒	ไม่เหมาะสม

ที่มา : สถานีพัฒนาที่ดินสุโขทัย

ตารางที่ ๒ แสดงความเหมาะสมและข้อเสนอแนะในการปรับปรุงบำรุงดิน

กลุ่มชุดดิน	ความเหมาะสมและข้อเสนอแนะ
๔	เหมาะสำหรับข้าวแต่อาจมีน้ำท่วมเสียหายได้ถ้าอยู่นอกเขตชลประทานควรเลือกเวลาพันธุ์ข้าวที่จะปลูก
๗,๑๕	เหมาะสมสำหรับข้าวบริเวณที่มีแหล่งน้ำหรืออยู่ในเขตชลประทาน สามารถปลูกข้าวพืชผัก หรือพืชล้มลุกได้ในฤดูแล้ง ควรมีการใส่ปุ๋ยบ้างเพื่อรักษาความอุดมสมบูรณ์ของดิน
๑๖	เหมาะสำหรับข้าวแต่น้ำดินค่อนข้างเป็นทราย เสี่ยงต่อการขาดแคลนน้ำ ดินมีความอุดมสมบูรณ์ ควรมีการใส่ปุ๋ย เพื่อบำรุงดินและเพิ่มผลผลิต ทั้งปุ๋ยอินทรีย์และปุ๋ยเคมี ควรเลือกพันธุ์ข้าว และระยะปลูกให้เหมาะสม
๓๗B, ๕๕B	เหมาะสมสำหรับพืชไร่ และไม้ผลบางชนิดเนื่องจากมีเนื้อดินค่อนข้างเป็นทรายและบางแห่งดินมีความลึกปานกลาง เสี่ยงต่อการขาดแคลนน้ำ และดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำควรมีการใส่ปุ๋ยอินทรีย์และพืชคลุมดิน เพื่อให้ดินสามารถเก็บความชื้นได้ดีขึ้นส่วนการใส่ปุ๋ยเคมีจะต้องใช้ในอัตราและช่วงเวลาที่เหมาะสมเพื่อลดการสูญเสียโดยการชะล้างออกไปจากดิน
๒๙B, ๓๓B	เหมาะสมสำหรับพืชไร่ ไม้ผล และไม้ยืนต้นทุกชนิด แต่ดินมีความอุดมสมบูรณ์ค่อนข้างต่ำถึงปานกลาง ควรมีการใส่ปุ๋ยเพื่อปรับปรุงบำรุงดินและเพิ่มผลผลิต
๔๗C	เหมาะสมสำหรับทำทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์ และไม้ผลบางชนิด เนื่องจากดินมีข้อจำกัด คือ ดินตื้นและมีความลาดชันสูง จำเป็นต้องมีการอนุรักษ์ดินและน้ำเพื่อป้องกันการชะล้างพังทลายของดิน ควบคู่กับการใส่ปุ๋ยและพืชคลุมดิน ต้องมีการเตรียมหลุมปลูกที่ดีหากต้องการจะปลูกไม้ผล
๔๙B	เหมาะสำหรับทำทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์ และไม้ผลบางชนิด เนื่องจากดินมีข้อจำกัด คือ ดินตื้น ควรมีการใส่ปุ๋ยเคมีควบคู่กับพืชคลุมดิน ถ้าจะปลูกไม้ผลจะต้องมีการเตรียมหลุมปลูกที่ดี
๖๒	เป็นพื้นที่สูงชัน พื้นที่ภูเขาไม่เหมาะในการที่จะนำมาใช้ในการปลูกพืชเศรษฐกิจควรสงวนไว้เป็นพื้นที่ป่าไม้หรือพื้นที่ต้นน้ำลำธาร

ที่มา : สถาบันพัฒนาที่ดินสุโขทัย

๑.๓ สภาพภูมิอากาศ

๑.๓.๑ ลักษณะภูมิอากาศ

มีลักษณะเปลี่ยนแปลงไปตามอิทธิพลของลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ และมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ

๑.๓.๒ ฤดูกาล

แบ่งออกได้เป็น ๓ ฤดู คือ ฤดูร้อน ฤดูฝน และฤดูหนาว

๑.๓.๓ ปริมาณน้ำฝน

ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยทั้งปีประมาณ ๑,๒๐๘.๘๘ มิลลิเมตร

๑.๓.๔ อุณหภูมิ

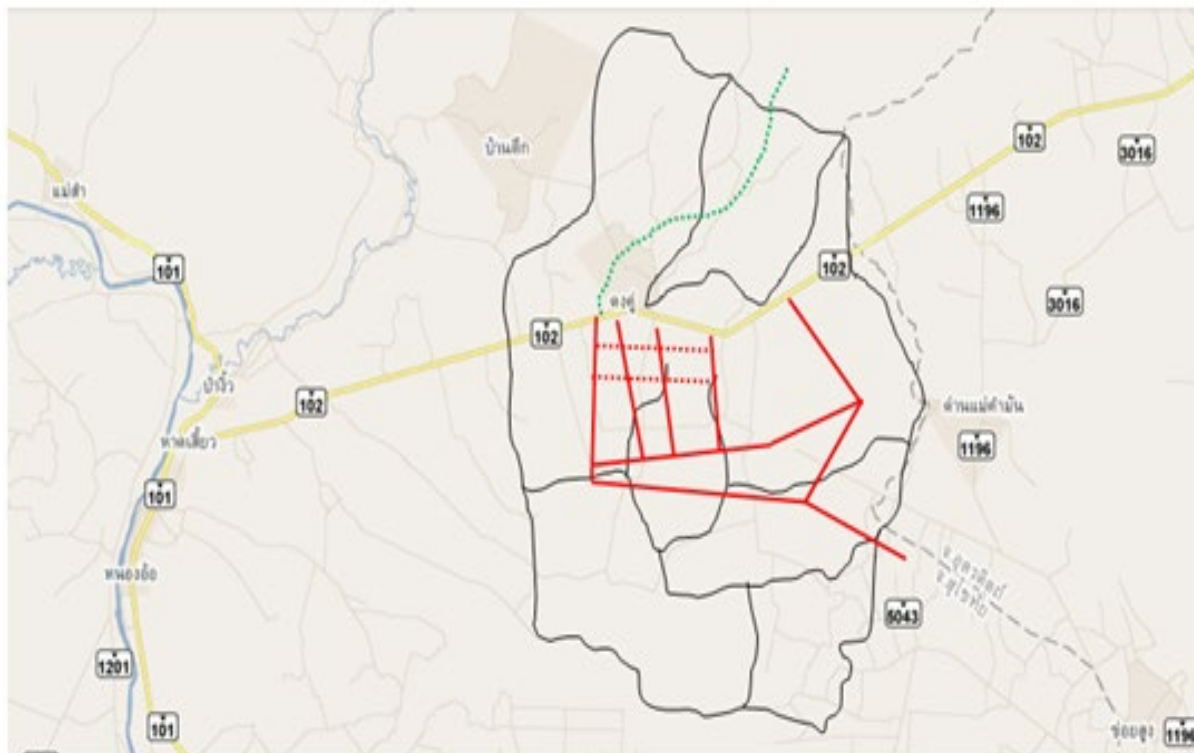
อุณหภูมิ ในช่วงระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๔๘-๒๕๕๑ อุณหภูมิสูงสุดวัดได้ ๓๗ องศาเซลเซียส และอุณหภูมิต่ำสุดวัดได้ ๑๖.๕ องศาเซลเซียส และมีอุณหภูมิเฉลี่ย ๓๓.๘ องศาเซลเซียส

๑.๔ เส้นทางคมนาคม

๑.๔.๑ ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๑๐๒ จากจังหวัดอุดรดิตถ์ ผ่านหมู่ ๑, ๒, ๖ ตำบลดงคู่

๑.๔.๒ เส้นทางคมนาคมที่ใช้สัญจรภายในตำบล หมู่บ้านส่วนใหญ่เป็นถนนลาดยาง, คอนกรีตมีส่วนน้อยที่เป็นถนนลูกรัง

ภาพที่ ๔ แสดงเส้นทางคมนาคมที่ใช้สัญจรภายในตำบลดงคู่



ที่มา : องค์การบริหารส่วนตำบลดงคู่ อำเภอศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย

๑.๕ แหล่งน้ำและระบบชลประทาน

๑.๕.๑ แหล่งน้ำธรรมชาติ

๑. คลองห้วยสัก เริ่มจาก หมู่ ๘ ตำบลป่าจั่ว ไหลผ่านหมู่ที่ ๖ บ้านห้วยสัก หมู่ ๔ บ้านห้วยตึง สิ้นสุดที่หมู่ที่ ๗ บ้านศาลาไก่อุป ตำบลท่าชัย อำเภอศรีสัชนาลัย กว้าง ๑๒ เมตร ระยะทางยาว ๗ กิโลเมตร ลึก ๓ เมตร

๒. หนองเขน เริ่มจาก หมู่ ๙ บ้านห้วยสัก ตำบลบ้านตึก ไหลผ่านหมู่ที่ ๑ บ้านห้วยไคร้ หมู่ ๖ บ้านห้วยสัก หมู่ ๔ บ้านห้วยตึง สิ้นสุดที่ บ้านศาลาไก่อุป ตำบลท่าชัย อำเภอศรีสัชนาลัย กว้าง ๑๒ เมตร ระยะทางยาว ๑๐ กิโลเมตร ลึก ๓ เมตร

๓. คลองห้วยไคร้ เริ่มจากอ่างเก็บน้ำห้วยมะกรูด บ้านห้วยไคร้ หมู่ ๑ ไหลผ่าน หมู่ ๖ บ้านห้วยสัก หมู่ ๗ บ้านห้วยตึง สิ้นสุดที่บ้านดงคูใต้ หมู่ ๓ ตำบลดงคู กว้าง ๑๔ เมตร ระยะทางยาว ๑๖ กิโลเมตร ลึก ๓ เมตร

๔. คลองห้วยช้าง เริ่มจากบ้านห้วยไคร้ หมู่ ๑ ไหลผ่านหมู่ ๒ บ้านดงคู สิ้นสุดที่บ้าน ห้วยช้างใต้ ตำบลชัยชุมพล อำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์ กว้าง ๖ เมตร ยาว ๑ กิโลเมตร ลึก ๒ เมตร

๕. คลองกิวคอกหมู เริ่มจากบ้านหนองบัว หมู่ ๖ ตำบลท่าชัย ไหลผ่านหมู่ ๕ บ้านหนองชายไฟ หมู่ ๓ บ้านดงคูใต้ สิ้นสุดที่บ้านสักลาย ตำบลช่อยสูง อำเภอตรอน จังหวัดอุตรดิตถ์ กว้าง ๓๐ เมตร ระยะทางยาว ๕ กิโลเมตร ลึก ๖ เมตร

๖. คลองห้วยตึง เริ่มจากบ้านห้วยสัก หมู่ ๖ ไหลผ่านหมู่ ๔ บ้านห้วยตึง สิ้นสุดที่บ้านศาลาไก่อุป ตำบลท่าชัย อำเภอศรีสัชนาลัย กว้าง ๑๒ เมตร ระยะทางยาว ๔ กิโลเมตร ลึก ๓.๕๐ เมตร

๗. ห้วยนกแก้ว เริ่มจากบ้านห้วยตึง หมู่ ๗ ไหลผ่านหมู่ ๒ บ้านดงคู สิ้นสุดที่หมู่ที่ ๓ บ้านดงคูใต้ ตำบลดงคู อำเภอศรีสัชนาลัย กว้าง ๑๒ เมตร ระยะทาง ๙ กิโลเมตร ลึก ๓ เมตร

๘. ห้วยไข่น้ำ เริ่มจากบ้านห้วยไคร้ หมู่ ๑ ไหลผ่าน หมู่ ๒ บ้านดงคู สิ้นสุดที่หมู่ที่ ๓ บ้านดงคูใต้ ตำบลดงคู กว้าง ๑๒ เมตร ระยะทางยาว ๖ กิโลเมตร ลึก ๓ เมตร

๙. ห้วยด่านซ้าย เริ่มจากบ้านห้วยไคร้ หมู่ที่ ๑ ไหลผ่าน หมู่ ๒ บ้านดงคู, หมู่ ๓ บ้านดงคูใต้ ตำบลดงคู สิ้นสุดบ้านดงคูใต้ ตำบลดงคู กว้าง ๑๖ เมตร ระยะทางยาว ๕ กิโลเมตร ลึก ๓ เมตร

๑๐. ห้วยเด่นโปร่ง เริ่มจากบ้านห้วยไคร้ หมู่ ๑ สิ้นสุดที่บ้านห้วยไคร้ ระยะทางยาว ๓ กิโลเมตร ลึก ๒ เมตร

๑๑. ห้วยมะกรูด เริ่มจากบ้านห้วยไคร้ หมู่ ๑ สิ้นสุดที่บ้านห้วยไคร้กว้าง ๕ เมตร ระยะทางยาว ๒ กิโลเมตร ลึก ๑.๕๐ เมตร

๑๒. ห้วยขมิ้น เริ่มจากบ้านห้วยไคร้ หมู่ ๑ที่บ้านห้วยไคร้ ตำบลดงคู กว้าง ๑๔ เมตร ระยะทางยาว ๕ กิโลเมตร ลึก ๖ เมตร

๑๓. หนองช้างแท่ง ตั้งอยู่หมู่ ๕ บ้านหนองชายไฟ เนื้อที่ ๗ ไร่ ๒ งาน

๑.๕.๒ โครงการชลประทาน

ตำบลดงคูสามารถแบ่งพื้นที่การใช้น้ำออกเป็นพื้นที่ในเขตชลประทาน และพื้นที่นอกเขตชลประทาน โดยพื้นที่ในเขตชลประทานจะสามารถรับน้ำจากฝายศรีเชลียงได้ คือพื้นที่หมู่ที่ ๔ บ้านห้วยตึง พื้นที่รับน้ำเพื่อการเกษตร ๔,๗๐๐ ไร่ หมู่ที่ ๖ บ้านห้วยสัก พื้นที่รับน้ำเพื่อการเกษตร ๒,๘๖๐ ไร่ และหมู่ที่ ๙ บ้านหนองวัวเฒ่า

มีพื้นที่รับน้ำเพื่อการเกษตร ๑,๐๙๕ ไร่ ส่วนพื้นที่นอกเหนือจากนี้จะใช้แหล่งน้ำธรรมชาติ และอาศัยน้ำฝนเพื่อทำการเกษตรเป็นส่วนมาก

ภาพที่ ๕ อ่างเก็บน้ำห้วยมะกรูด ตำบลดงคู อำเภอสรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย



ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอสรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย

๑.๖ สภาพทางเศรษฐกิจและสังคม

๑.๖.๑ โครงสร้างเศรษฐกิจที่สำคัญ

ตำบลดงคู ประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพด้านการเกษตรนอกจากอาชีพทางการเกษตรกรรม และประชากรบางส่วนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ซึ่งศักยภาพพื้นที่ไม่เหมาะสมในการเพาะปลูกพืชประกอบกับขาดแหล่งน้ำเพื่อการเกษตรประชากรจะไปรับจ้างทำงานในกรุงเทพฯ เป็นการถาวร ทั้งคนชราและเด็กอยู่บ้าน นอกจากนี้ในช่วงฤดูแล้งจะมีการเคลื่อนย้ายแรงงานภาคเกษตรไปทำงานกรุงเทพฯ เป็นส่วนใหญ่

สินเชื่อและภาวะหนี้ของเกษตรกร ภาวะหนี้สินของเกษตรกรในตำบลดงคู อำเภอสรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย ส่วนใหญ่เป็นหนี้กับธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธกส.) กองทุนหมุนเวียนของทางราชการ ญาติพี่น้อง และพ่อค้าคนกลางในท้องถิ่น ตามลำดับ

๑.๖.๒ จำนวนครัวเรือน

ตำบลดงคู มีประชากรรวมทั้งสิ้น ๕,๘๘๕ คน จำแนกเป็นชาย ๒,๘๗๙ คน หญิง ๒,๙๘๕ คน ประชากรส่วนใหญ่ของตำบลนับถือศาสนาพุทธ

ตารางที่ ๓ แสดงจำนวนประชากร จำนวนครัวเรือนและครัวเรือนเกษตรกร ตำบลดงคู อำเภอสรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย

หมู่	ชื่อบ้าน	ครัวเรือนทั้งหมด	จำนวนประชากร (คน)			ครัวเรือนเกษตรกร (ครัวเรือน)
			ชาย	หญิง	รวม	
๑	ห้วยไคร้	๕๘๑	๗๔๘	๗๔๓	๑,๔๙๑	๒๙๕
๒	ดงคู	๓๒๙	๓๙๑	๔๕๔	๘๔๕	๒๑๙
๓	ดงคูใต้	๒๑๘	๓๕๑	๓๘๒	๗๓๓	๑๕๔
๔	ห้วยตึงธารทอง	๒๒๕	๒๘๕	๒๙๙	๕๘๔	๑๕๙
๕	หนองชายไผ่	๘๘	๑๐๖	๑๑๔	๒๒๐	๖๘
๖	ห้วยสัก	๒๔๕	๓๓๙	๓๖๐	๖๙๙	๑๖๗
๗	ห้วยคู	๒๐๑	๒๘๒	๒๙๑	๕๗๓	๑๗๕
๘	แหลมเจริญสุข	๗๘	๑๑๔	๑๑๒	๒๒๖	๕๐
๙	หนองวัวเฒ่า	๑๐๐	๑๕๑	๑๖๖	๓๑๗	๙๘
รวม ๙ หมู่บ้าน		๒,๐๕๐	๒,๗๖๗	๒,๙๒๑	๕,๖๘๘	๑,๓๘๕

ที่มา : สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง อำเภอสรีสัชนาลัย เมษายน ๒๕๖๗

๑.๖.๓ การศึกษา

ในเขตพื้นที่ตำบลดงคู ประกอบด้วย

๑. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ๑ แห่ง ตั้งอยู่หมู่ที่ ๒ บ้านดงคู
๒. โรงเรียน ๓ แห่ง ได้แก่
 - โรงเรียนบ้านห้วยไคร้ ตั้งอยู่หมู่ที่ ๑ บ้านห้วยไคร้
 - โรงเรียนบ้านดงคู ตั้งอยู่หมู่ที่ ๒ บ้านดงคู
 - โรงเรียนบ้านห้วยตึง ตั้งอยู่หมู่ที่ ๔ บ้านห้วยตึง
๓. ศูนย์การเรียนรู้ชุมชน ๑ แห่ง ตั้งอยู่หมู่ที่ ๑ บ้านห้วยไคร้
๔. ห้องสมุดประจำตำบล ๑ แห่ง ตั้งอยู่หมู่ที่ ๑ บ้านห้วยไคร้

๑.๖.๔ การสาธารณสุข

สถานพยาบาลของรัฐ ประกอบด้วย

- ๑) โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลดงคู ตั้งอยู่หมู่ที่ ๒ บ้านดงคู

๑.๖.๕ ศาสนา ประเพณีและวัฒนธรรม

๑. การนับถือศาสนา ประชาชนตำบลดงคูส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ

มีวัด ๓ แห่ง คือ

- วัดห้วยไคร้ ตั้งอยู่หมู่ที่ ๑ บ้านห้วยไคร้
- วัดดงคู ตั้งอยู่หมู่ที่ ๒ บ้านดงคู
- วัดห้วยตึง ตั้งอยู่หมู่ที่ ๔ บ้านห้วยตึง

มีสำนักสงฆ์ ๓ แห่ง ได้แก่

- สำนักสงฆ์ดอยเทพมูณี ตั้งอยู่หมู่ที่ ๒ บ้านดงคู
- สำนักสงฆ์ม่อนจอมทอง ตั้งอยู่หมู่ที่ ๖ บ้านห้วยสัก
- สำนักสงฆ์ธรรมแสง ตั้งอยู่หมู่ที่ ๘ บ้านแหลมเจริญสุข

๑.๗ ข้อมูลด้านการเกษตรที่สำคัญ/ พืชเศรษฐกิจที่สำคัญ

ตำบลดงคู มีพื้นที่ปลูกพืชเศรษฐกิจหลัก ได้แก่ ข้าวนาปี มีพื้นที่ปลูกมากจำนวน ๑๗,๔๓๓.๕๐ ไร่ รองลงมา คือ อ้อยโรงงาน มีพื้นที่ปลูกมากจำนวน ๒,๐๓๐.๗๕ ไร่ และข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ มีพื้นที่ปลูกจำนวน ๔๓๙.๕๐ ไร่ ตามลำดับ นอกจากนี้ยังมีพื้นที่ปลูก ผักบุ้งเมล็ด มันสำปะหลังโรงงาน และสวนผลไม้อื่นๆ

ตารางที่ ๔ แสดงพื้นที่ปลูกพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของตำบลดงคู อำเภอศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย

หมู่ที่	ชื่อบ้าน	ครัวเรือน เกษตรกร	พื้นที่ทำ การเกษตร (ไร่)	พืชนา (ไร่)	อ้อย (ไร่)	ข้าวโพด เลี้ยงสัตว์ (ไร่)
๑	ห้วยไคร้	๒๙๑	๑๑,๕๒๓	๑,๐๑๗.๕๐	๗๔	๙๗
๒	ดงคู	๒๑๙	๒๙,๑๘๙	๒,๖๓๔	๕๐๗	๒๑.๗๕
๓	ดงคูใต้	๑๕๐	๒๓,๒๔๙	๒,๐๐๖	๓๕๓	๐
๔	ธารทอง	๑๕๙	๒๔,๑๕๓.๗๕	๒,๕๐๑	๒๙	๑๑๒
๕	หนองชายไผ่	๖๘	๒๔,๓๐๘.๗๕	๑,๕๓๒	๗๕๘.๒๕	๓๑
๖	ห้วยสัก	๑๖๕	๒๗,๙๓๔.๕๐	๓,๒๒๐	๗๑.๕๐	๗๖
๗	ห้วยคู	๑๗๕	๑๗,๘๕๐	๑,๗๗๙	๑๐๘.๒๕	๖๕.๗๕
๘	แหลมเจริญสุข	๕๐	๑,๕๔๒	๐	๓๒	๐
๙	หนองวัวเฒ่า	๙๘	๒๖,๗๔๙.๕๐	๒,๗๔๔	๙๗.๗๕	๓๖
รวม		๑,๓๗๕	๑๘๖,๔๙๙.๕๐	๑๗,๔๓๓.๕๐	๒,๐๓๐.๗๕	๔๓๙.๕๐

ที่มา : รายงานการสำรวจปลูกพืช สำนักงานเกษตรอำเภอศรีสัชนาลัย

บทที่ ๒

การวิเคราะห์สถานการณ์การเกษตรของตำบล

๑ ข้อมูลประกอบการวิเคราะห์

๑.๑ เกษตรกรและองค์กรเกษตรกร

๑) เกษตรกร

(๑) ครุฑเรือนเกษตรกร

ตำบลดงคู่ มีครุฑเรือนเกษตรกร จำนวน ๙๕๙ ครุฑเรือน โดยมีหัวหน้าครุฑเรือนเกษตรกร อายุระหว่าง ๑๘ - ๒๕ ปี จำนวน ๓ ครุฑเรือน คิดเป็นร้อยละ ๐.๓๑ รองลงมาอายุระหว่าง ๒๖ - ๓๕ ปี คิดเป็นร้อยละ ๔.๕๙ และอายุระหว่าง ๓๖ - ๔๕ ปี คิดเป็นร้อยละ ๘.๖๕ ตามลำดับ

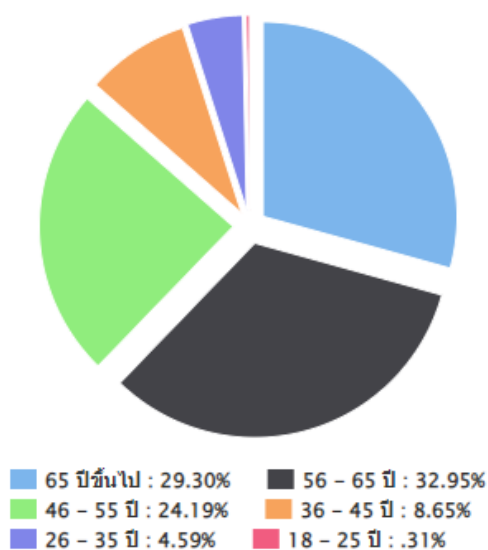
ตารางที่ ๕ แสดงหัวหน้าครุฑเรือนจำแนกตามอายุ ตำบลดงคู่ อำเภอสรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย

ช่วงอายุ (ปี)	ครุฑเรือน	ร้อยละ
๖๕ ปีขึ้นไป	๒๘๑	๒๙.๓๐
๕๖ - ๖๕ ปี	๓๑๖	๓๒.๙๕
๔๖ - ๕๕ ปี	๒๓๒	๒๔.๑๙
๓๖ - ๔๕ ปี	๘๓	๘.๖๕
๒๖ - ๓๕ ปี	๔๔	๔.๕๙
๑๘ - ๒๕ ปี	๓	๐.๓๑
รวม	๙๕๙	๑๐๐

ที่มา : ทะเบียนเกษตรกร พ.ศ. ๒๕๖๗

แผนภูมิภาพแสดงหัวหน้าครุฑเรือนจำแนกตามอายุ

หัวหน้าครุฑเรือนเกษตรกร จำแนกช่วงอายุ



ภาพที่ ๖ แสดงหัวหน้าครุฑเรือนเกษตรกรจำแนกตามอายุ ตำบลดงคู่ อำเภอสรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย
(ที่มา : ทะเบียนเกษตรกรพ.ศ.๒๕๖๗)

(๒) ลักษณะการประกอบอาชีพ

ตำบลดงคู มีเกษตรกรที่ประกอบอาชีพหลักส่วนใหญ่เป็นการประกอบอาชีพเกษตรกรรม เป็นหลัก จำนวน ๙๓๖ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๙๗.๖๐ และประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นรอง จำนวน ๒๓ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๒.๔๐ %

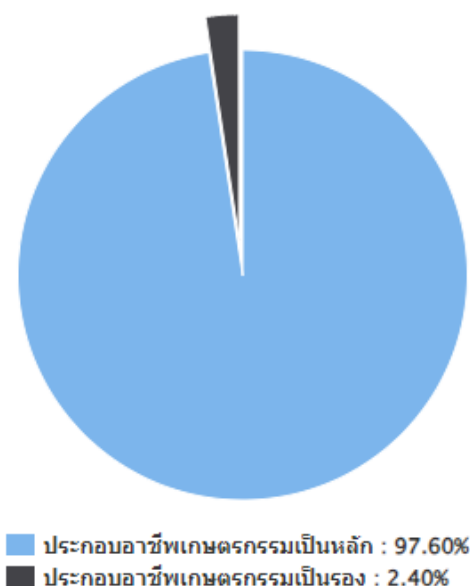
ตารางที่ ๖ แสดงลักษณะการประกอบอาชีพเกษตรกร ตำบลดงคู อำเภอสหัสขันธ์ จังหวัดสุโขทัย

ลักษณะการประกอบอาชีพ	ครัวเรือน	ร้อยละ
ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลัก	๙๓๖	๙๗.๖๐
ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นรอง	๒๓	๒.๔๐

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอสหัสขันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๗

แผนภูมิภาพแสดงลักษณะการประกอบอาชีพเกษตรกร

ลักษณะการประกอบอาชีพ



ภาพที่ ๗ แสดงลักษณะการประกอบอาชีพ ตำบลดงคู อำเภอสหัสขันธ์ จังหวัดสุโขทัย

(ที่มา : ทะเบียนเกษตรกร พ.ศ. ๒๕๖๗)

(๓) ลักษณะการถือครองที่ดิน

ลักษณะการถือครองที่ดินของเกษตรกรตำบลดงคู ส่วนใหญ่เกษตรกรเป็นเจ้าของเอง จำนวน ๗๙๑.....ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๗๑.๙๐ รองลงมาคืออื่นๆ (ที่สาธารณะประโยชน์, ทำฟรี) จำนวน ๒๙๔ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๒๖.๗๓ และเช่า จำนวน ๔๑๕ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๓๗.๗๒ ตามลำดับ

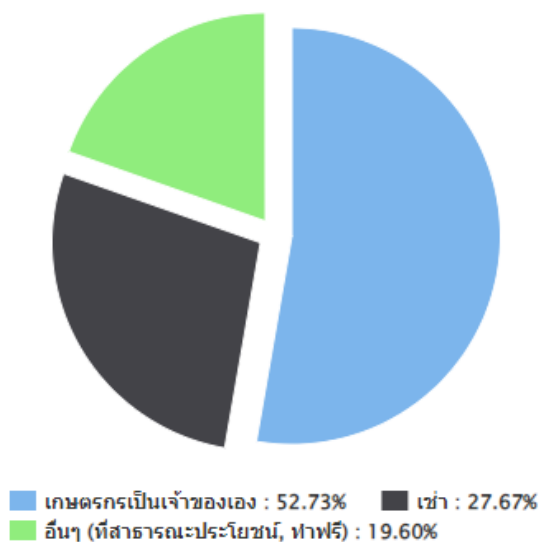
ตารางที่ ๗ แสดงลักษณะการถือครองที่ดินของเกษตรกร ตำบลดงคู อำเภอสหัสขันธ์ จังหวัดสุโขทัย

ลักษณะการถือครอง	ครัวเรือน	ร้อยละ
เกษตรกรเป็นเจ้าของเอง	๗๙๑	๗๑.๙๐
อื่นๆ (ที่สาธารณะประโยชน์, ทำฟรี)	๒๙๔	๒๖.๗๓
เช่า	๔๑๕	๓๗.๗๒

ที่มา : ทะเบียนเกษตรกร พ.ศ. ๒๕๖๗

แผนภูมิภาพแสดงลักษณะการถือครองที่ดินของเกษตรกร

ลักษณะการถือครองที่ดิน



ภาพที่ ๘ แสดงลักษณะการถือครองที่ดิน ตำบลดงคู อำเภอสว่างนาลัย จังหวัดสุโขทัย
(ที่มา : ทะเบียนเกษตรกร พ.ศ. ๒๕๖๗)

(๔) ประเภทเอกสารสิทธิ์ (เฉพาะเกษตรกรเป็นเจ้าตัวเอง)

เกษตรกรตำบลดงคู มีการถือครองที่ดินแบบไม่มีเอกสารสิทธิ์ จำนวน ๕๕ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๖.๙๕ รองลงมาคือเอกสารสิทธิ์ประเภท ส.ป.ก. จำนวน ๒ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๐.๒๕ และเอกสารสิทธิ์ประเภทโฉนด จำนวน ๗๔๙ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๙๔.๖๙ ตามลำดับ

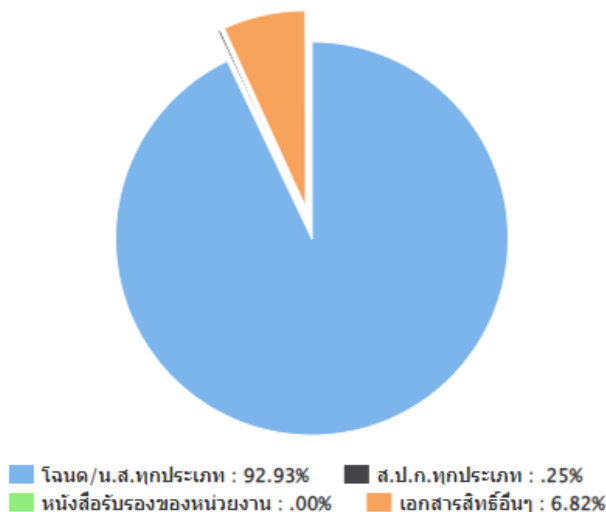
ตารางที่ ๘ แสดงลักษณะประเภทเอกสารสิทธิ์ ตำบลดงคู อำเภอสว่างนาลัย จังหวัดสุโขทัย

ประเภทเอกสารสิทธิ์ (ครัวเรือน)				รวม
โฉนด/น.ส.ทุกประเภท	ส.ป.ก. ทุกประเภท	หนังสือรับรอง ของหน่วยงาน	ไม่มีเอกสารสิทธิ์	
๗๔๙	๒	๐	๕๕	๗๙๑

ที่มา : ทะเบียนเกษตรกร, พ.ศ. ๒๕๖๗

แผนภูมิภาพแสดงประเภทเอกสารสิทธิ์

ประเภทเอกสารสิทธิ์ (ครัวเรือน)



ภาพที่ ๙ แสดงประเภทเอกสารสิทธิ์ ตำบลดงคู อำเภอสหัสขันธ์ จังหวัดสุโขทัย
(ที่มา : ทะเบียนเกษตรกร พ.ศ. ๒๕๖๗)

๒) องค์กรและสถาบันเกษตรกร

(๑) กลุ่มเกษตรกร/สถาบัน

ตำบลดงคู มีกลุ่มส่งเสริมอาชีพ ๙ กลุ่ม มีสมาชิก ๑๕๒ ราย กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร ๙ กลุ่ม สมาชิก ๑๐๗ ราย กลุ่มยุวเกษตรกร ๑ กลุ่ม สมาชิก ๑๕ ราย วิสาหกิจชุมชน ๔ แห่ง สมาชิก ๖๒ ราย สหกรณ์จำนวน ๐ แห่ง สมาชิก ๐ ราย และกลุ่มเกษตรกร ๑ กลุ่ม สมาชิก ๗๑ ราย

ตารางที่ ๙ แสดงจำนวนและสมาชิกสถาบันเกษตรกรตำบลดงคู อำเภอสหัสขันธ์ จังหวัดสุโขทัย

ตำบล	กลุ่มส่งเสริมอาชีพ		กลุ่มแม่บ้าน		กลุ่มยุวเกษตรกร		วิสาหกิจชุมชน		สหกรณ์		กลุ่มเกษตรกร	
	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)	แห่ง	สมาชิก (ราย)	แห่ง	สมาชิก (ราย)	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)
ดงคู	๙	๑๕๒	๙	๑๐๗	๑	๑๕	๔	๖๒	๐	๐	๑	๗๑
รวม	๙	๑๕๒	๙	๑๐๗	๑	๑๕	๔	๖๒	๐	๐	๑	๗๑

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอสหัสขันธ์, พ.ศ.๒๕๖๗

๓) ศูนย์เรียนรู้และเครือข่าย

ตำบลดงคู มีแหล่ง/ศูนย์เรียนรู้และบริการด้านการเกษตร มีศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) ๐ ศูนย์ และศพก. เครือข่าย ๑ ศูนย์ ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน ๐ ศูนย์ ศูนย์จัดการดินและปุ๋ย ๐ ศูนย์ ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล ๑ ศูนย์ ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง. ๑.ศูนย์ และศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านการพัฒนาที่ดิน .๐ ศูนย์

ตารางที่ ๑๐ แสดงจำนวนแหล่ง/ศูนย์เรียนรู้และบริการด้านการเกษตร ตำบลดงคู่ อำเภอสรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย

หมู่ที่	ศพก.	ศพก. เครือข่าย	ศจช.	ศคปช.	ศบกด.	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจ			ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยี ด้านการพัฒนาที่ดิน
						กษ.	ปศุสัตว์	ปฎิรูป	
๒	๐	๑	๐	๐	๑	๐	๑	๐	๐
รวม	๐	๑	๐	๐	๑	๐	๑	๐	๐

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอสรีสัชนาลัย, พ.ศ.๒๕๖๗

(๑) อาสาสมัครเกษตร

ตำบลดงคู่ มีอาสาสมัครเกษตร จำนวน ๙ คน โดยมีเกษตรหมู่บ้านจำนวนมากที่สุด จำนวน ๙ ราย รองลงมาคือหมอดินอาสา ๙ ราย และอาสาสมัครปฎิรูปที่ดิน ๒ ราย ตามลำดับ อย่างไรก็ตามอาสาสมัครบางรายทำหน้าที่อาสาสมัครมากกว่า ๒ หน้าที่

ตารางที่ ๑๑ แสดงข้อมูลอาสาสมัครเกษตรตำบลดงคู่ อำเภอสรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย

หมู่ที่	หน่วยงาน /อาสาสมัครเกษตร (ราย)								
	อาสาสมัคร ฝนหลวง	ครูบัญชี อาสา	ประมง อาสา	อาสา ปศุสัตว์	หมอดิน อาสา	เกษตร หมู่บ้าน	สหกรณ์	เศรษฐกิจ การเกษตร	อาสาสมัคร ปฎิรูปที่ดิน
๑					๑	๑			๒
๒				๑	๒	๑			
๓					๑	๑			
๔					๑	๑			
๕				๑	๑	๑			
๖					๑	๑			
๗					๑	๑			
๘					๑	๑			
๙			๑		๑	๑			
รวม			๑	๒	๑๐	๙			๒

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอสรีสัชนาลัย, พ.ศ. ๒๕๖๗

(๒) ประชาชนชาวบ้าน

ตำบลดงคู่ มีประชาชนชาวบ้านภายใต้โครงการเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่ โดยยึดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งการดำเนินการโครงการได้คัดเลือกประชาชนชาวบ้านเป็นผู้ดำเนินการถ่ายทอดองค์ความรู้ตามวิถีของประชาชนแต่ละคน ซึ่งในตำบลดงคู่ มีประชาชนชาวบ้านจำนวน ๒ คน

ตารางที่ ๑๒ แสดงข้อมูลปราชญ์ชาวบ้านตำบลดงคู อำเภอสรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย

หมู่ที่	จำนวน (ราย)	ชื่อ - สกุล	ที่อยู่	องค์ความรู้ด้าน
๒	๑	นางมาลี คงฤทธิ	๒๖๙ หมู่ที่ ๒ ตำบลดงคู	การทำไร่นาสวนผสม
๔	๑	นายมงคล มั่นถึง	๒๙ หมู่ที่ ๔ ตำบลดงคู	การทำเกษตรแบบผสมผสาน
๙	๑	นายแย้ม ทองอยู่	๑๕๔ หมู่ที่ ๙ ตำบลดงคู	การผลิตอ้อยโรงงาน
รวม	๓			

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอสรีสัชนาลัย, พ.ศ. ๒๕๖๗

(๓) ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร

ชื่อ : ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร เครือข่ายตำบลดงคู อ.ศรีสัชนาลัย จ.สุโขทัย

ชื่อเกษตรกรต้นแบบ : นางมาลี คงฤทธิ

บ้านเลขที่ ๒๖๙ หมู่ที่ ๒ ตำบลดงคู อำเภอสรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย

สถานการณ์ของพื้นที่ : แหล่งน้ำที่มีอยู่มีจำนวนจำกัดและไม่สามารถกักเก็บน้ำได้ในฤดูแล้ง

แนวทางการพัฒนา : จัดหาหรือพัฒนาแหล่งน้ำให้มีความเพียงพอตลอดฤดู

จุดเด่นของศูนย์เรียนรู้ : สามารถลดรายจ่ายและเพิ่มรายได้แก่ครอบครัว

หลักสูตรเรียนรู้ : ๑. การเลี้ยงสัตว์น้ำ กบ ปูนา หอยโข่ง

๒. การเลี้ยงไก่ไข่

หลักสูตรบังคับ : ๑. การผลิตไม้ผล มะยงชิด มะม่วง

หลักสูตรเสริม : ๑. การปลูกผักสวนครัว

ตารางที่ ๑๓ ศูนย์เครือข่ายของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรตำบลดงคู อำเภอสรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย

แบบสรุปข้อมูล						
ศูนย์เครือข่ายของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรตำบลดงคู อำเภอสรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย						
ที่	ชื่อศูนย์เครือข่าย	ประเภท/กิจกรรมหลัก	ที่ตั้งศูนย์		ชื่อ - นามสกุล ประธานศูนย์	เบอร์โทรศัพท์ ประธานศูนย์ เครือข่าย
			หมู่	ตำบล		
๑	ศพก.ดงคู	ไร่นาสวนผสม	๒	ดงคู	นางมาลี คงฤทธิ	๐๘๔๓๒๘๒๘๑๒

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอสรีสัชนาลัย พ.ศ. ๒๕๖๗

				x3									
สูบน้ำ	550												
ค่าปรับหน้าดิน	200												
พรวนดินลึมหุ้ง			250										
พรวนอัดปุ๋ย+ใส่ปุ๋ย				1200									
ฉีดยาฆ่าหญ้า						400							
						x3							
ใส่ปุ๋ย									1200				
									x3				
ค่ารถตัดอ้อย											5400		
											/3		
ค่าลาก											4500		
											/3		
ขายอ้อย												26950	10000x3 =30000

ที่มา : กลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่อ้อยบ้านดงคู่, พ.ศ. ๒๕๖๗

ตารางที่ ๑๕ แสดงข้อมูลกลุ่มแปลงใหญ่ ตำบลดงคู่ อำเภอสรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย

ที่	หมู่ที่	ชื่อกลุ่มแปลงใหญ่	ชนิดพืช	จำนวนสมาชิก (คน)	จำนวนพื้นที่ (ไร่)	ประธาน	เบอร์โทรศัพท์ประธาน
	๓	กลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่อ้อยบ้านดงคู่	อ้อยโรงงาน	๗๒	๓๕๐	นายณรงค์ นิลสนธิ	๐๖๕๘๗๙๐๐๘

ที่มา สำนักงานเกษตรอำเภอสรีสัชนาลัย, พ.ศ. ๒๕๖๗

๑.๒ ศักยภาพพื้นที่/ทรัพยากรการเกษตร

๑) ทรัพยากรดิน

ดินในพื้นที่ตำบลดงคู่ ส่วนใหญ่เป็นที่ราบมีเนินเขาเตี้ย ๆ เล็กน้อย พื้นที่ราบลุ่มด้านทิศใต้ มีน้ำท่วมขังในฤดูฝน และน้ำหลากอยู่บ่อยครั้ง ซึ่งจะส่งผลให้พื้นที่ทำการเกษตรของเกษตรกรเสียหายเป็นจำนวนมาก ส่วนในฤดูแล้งจะสามารถรับน้ำจากฝายศรีเชลียงมาใช้ได้บางส่วน

ตารางที่ ๑๖ แสดงทรัพยากรดินตำบลดงคู่ อำเภอสรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย

ประเภท	เนื้อที่ (ไร่)	ร้อยละ
ดินในพื้นที่ลาดชันสูง	๘,๙๐๘.๓๔	๒๒.๗๘
ดินในพื้นที่ดอนในเขตดินแห้ง	๐	๐
พื้นที่เบ็ดเตล็ด	๐	๐
กลุ่มชุดดินผสม	๐	๐
ดินในพื้นที่ราบลุ่ม	๓๐๒๐๒.๒๐	๗๗.๒๒

ที่มา: กรมพัฒนาที่ดิน AGI MAP พ.ศ. ๒๕๖๗

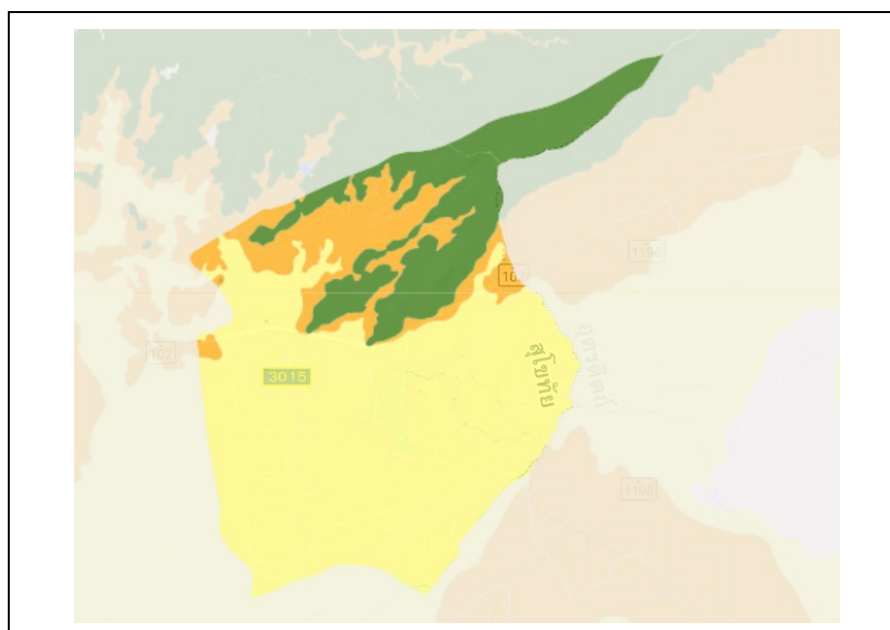
แผนภูมิแสดงพื้นที่ทรัพยากรดินตำบลดงคู



ภาพที่ ๑๑ แสดงพื้นที่ทรัพยากรดินตำบลดงคู อำเภอสรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย

(ที่มา: กรมพัฒนาที่ดิน AGI MAP พ.ศ. ๒๕๖๗)

แผนที่แสดงทรัพยากรดิน ตำบลดงคู อำเภอสรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย



ภาพที่ ๑๒ แสดงแผนที่ทรัพยากรดินตำบลดงคู อำเภอสรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย

(ที่มา: กรมพัฒนาที่ดิน AGI MAP พ.ศ. ๒๕๖๗)

๒) ทรัพยากรน้ำ

ตำบลดงคู เป็นพื้นที่อาศัยน้ำฝนในการทำการเกษตรเป็นหลัก ประมาณ ๙๐% ของพื้นที่ทั้งหมด นอกจากนี้ยังแหล่งน้ำอื่นๆ ที่ใช้ในการเกษตรดังนี้

๑. คลองห้วยสัก เริ่มจาก หมู่ ๘ ตำบลป่าจั่ว ไหลผ่านหมู่ที่ ๖ บ้านห้วยสัก หมู่ ๔ บ้านห้วยตึง สิ้นสุดที่หมู่ที่ ๗ บ้านศาลาไก่อุป ตำบลท่าชัย อำเภอศรีสัชนาลัย กว้าง ๑๒ เมตร ระยะทางยาว ๗ กิโลเมตร ลึก ๓ เมตร

๒. หนองเขน เริ่มจาก หมู่ ๙ บ้านห้วยสัก ตำบลบ้านตึก ไหลผ่านหมู่ที่ ๑ บ้านห้วยไคร้ หมู่ ๖ บ้านห้วยสัก หมู่ ๔ บ้านห้วยตึง สิ้นสุดที่ บ้านศาลาไก่อุป ตำบลท่าชัย อำเภอศรีสัชนาลัย กว้าง ๑๒ เมตร ระยะทางยาว ๑๐ กิโลเมตร ลึก ๓ เมตร

๓. คลองห้วยไคร้ เริ่มจากอ่างเก็บน้ำห้วยมะกรูด บ้านห้วยไคร้ หมู่ ๑ ไหลผ่าน หมู่ ๖ บ้านห้วยสัก หมู่ ๗ บ้านห้วยตึง สิ้นสุดที่บ้านดงคูใต้ หมู่ ๓ ตำบลดงคู กว้าง ๑๔ เมตร ระยะทางยาว ๑๖ กิโลเมตร ลึก ๓ เมตร

๔. คลองห้วยช้าง เริ่มจากบ้านห้วยไคร้ หมู่ ๑ ไหลผ่านหมู่ ๒ บ้านดงคู สิ้นสุดที่บ้าน ห้วยช้างใต้ ตำบลชัยชุมพล อำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์ กว้าง ๖ เมตร ยาว ๑ กิโลเมตร ลึก ๒ เมตร

๕. คลองกัวคอกหมู เริ่มจากบ้านหนองบัว หมู่ ๖ ตำบลท่าชัย ไหลผ่านหมู่ ๕ บ้านหนองชายไฟ หมู่ ๓ บ้านดงคูใต้ สิ้นสุดที่บ้านสักลาย ตำบลช่อยสูง อำเภอรอน จังหวัดอุตรดิตถ์ กว้าง ๓๐ เมตร ระยะทางยาว ๕ กิโลเมตร ลึก ๖ เมตร

๖. คลองห้วยตึง เริ่มจากบ้านห้วยสัก หมู่ ๖ ไหลผ่านหมู่ ๔ บ้านห้วยตึง สิ้นสุดที่บ้านศาลาไก่อุป ตำบลท่าชัย อำเภอศรีสัชนาลัย กว้าง ๑๒ เมตร ระยะทางยาว ๔ กิโลเมตร ลึก ๓.๕๐ เมตร

๗. ห้วยนกแก้ว เริ่มจากบ้านห้วยตึง หมู่ ๗ ไหลผ่านหมู่ ๒ บ้านดงคู สิ้นสุดที่หมู่ที่ ๓ บ้านดงคูใต้ ตำบลดงคู อำเภอศรีสัชนาลัย กว้าง ๑๒ เมตร ระยะทาง ๙ กิโลเมตร ลึก ๓ เมตร

๘. ห้วยไข่นา เริ่มจากบ้านห้วยไคร้ หมู่ ๑ ไหลผ่าน หมู่ ๒ บ้านดงคู สิ้นสุดที่หมู่ที่ ๓ บ้านดงคูใต้ ตำบลดงคู กว้าง ๑๒ เมตร ระยะทางยาว ๖ กิโลเมตร ลึก ๓ เมตร

๙. ห้วยด่านซ้าย เริ่มจากบ้านห้วยไคร้ หมู่ที่ ๑ ไหลผ่าน หมู่ ๒ บ้านดงคู, หมู่ ๓ บ้านดงคูใต้ ตำบลดงคู สิ้นสุดบ้านดงคูใต้ ตำบลดงคู กว้าง ๑๖ เมตร ระยะทางยาว ๕ กิโลเมตร ลึก ๓ เมตร

๑๐. ห้วยเด่นโปรง เริ่มจากบ้านห้วยไคร้ หมู่ ๑ สิ้นสุดที่บ้านห้วยไคร้ ระยะทางยาว ๓ กิโลเมตร ลึก ๒ เมตร

๑๑. ห้วยมะกรูด เริ่มจากบ้านห้วยไคร้ หมู่ ๑ สิ้นสุดที่บ้านห้วยไคร้ กว้าง ๕ เมตร ระยะทางยาว ๒ กิโลเมตร ลึก ๑.๕๐ เมตร

๑๒. ห้วยขมิ้น เริ่มจากบ้านห้วยไคร้ หมู่ ๑ที่บ้านห้วยไคร้ ตำบลดงคู กว้าง ๑๔ เมตร ระยะทางยาว ๕ กิโลเมตร ลึก ๖ เมตร

๑๓. หนองช้างแทง ตั้งอยู่หมู่ ๕ บ้านหนองชายไฟ เนื้อที่ ๗ ไร่ ๒ งาน

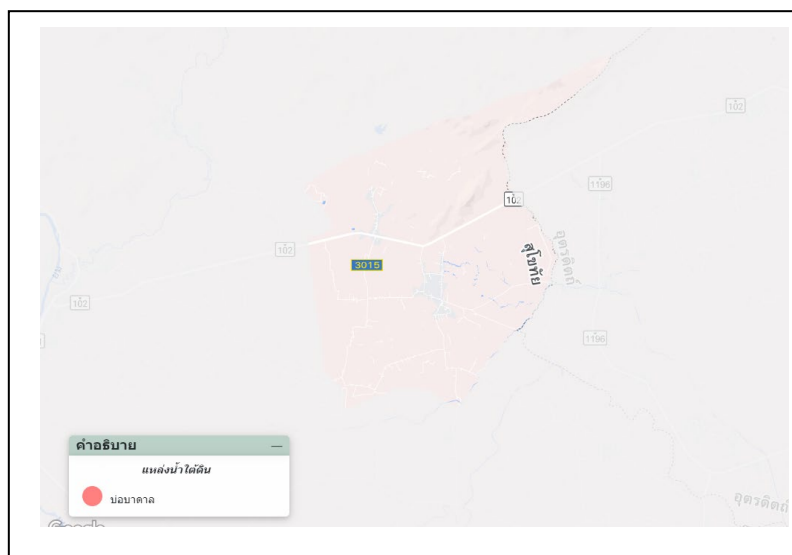
- แหล่งน้ำใต้ดิน บ่อบาดาลตำบลคงคู่ อำเภอสรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย รวมทั้งสิ้น ๒๓ บ่อ

แผนภูมิแสดงแหล่งน้ำใต้ดิน ตำบลคงคู่ อำเภอสรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย



ภาพที่ ๑๓ แสดงแหล่งน้ำใต้ดินตำบลคงคู่ อำเภอสรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย
(ที่มา: กรมพัฒนาที่ดิน AGI MAP พ.ศ. ๒๕๖๗)

แผนที่แสดงแหล่งน้ำใต้ดิน ตำบลคงคู่ อำเภอสรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย



ภาพที่ ๑๔ แสดงแหล่งน้ำใต้ดินตำบลคงคู่ อำเภอสรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย
(ที่มา: กรมพัฒนาที่ดิน AGI MAP พ.ศ. ๒๕๖๗)

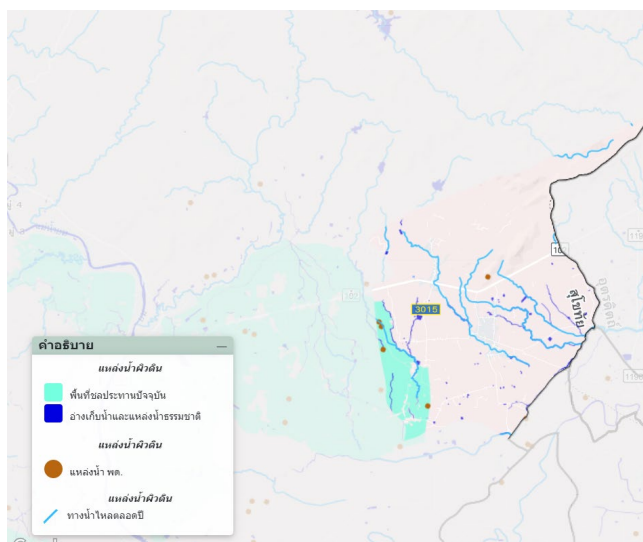
- แหล่งน้ำผิวดิน ตำบลคงคู่สามารถแบ่งพื้นที่การใช้น้ำออกเป็นพื้นที่ในเขตชลประทาน และพื้นที่นอกเขตชลประทาน โดยพื้นที่ในเขตชลประทานจะสามารถรับน้ำจากฝายศรีเสลี่ยงได้ คือพื้นที่หมู่ที่ ๔ บ้านห้วยตึง พื้นที่รับน้ำเพื่อการเกษตร ๔,๗๐๐ ไร่ หมู่ที่ ๖ บ้านห้วยสัก พื้นที่รับน้ำเพื่อการเกษตร ๒,๘๖๐ ไร่ และหมู่ที่ ๙ บ้านหนองวัวเฒ่า มีพื้นที่รับน้ำเพื่อการเกษตร ๑,๐๙๕ ไร่ ส่วนพื้นที่นอกเหนือจากนี้จะใช้แหล่งน้ำธรรมชาติ และอาศัยน้ำฝนเพื่อทำการเกษตรเป็นส่วนมาก

แผนภูมิแสดงแหล่งน้ำผิวดิน ตำบลคงคู่ อำเภอศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย



ภาพที่ ๑๕ แสดงแหล่งน้ำผิวดินตำบลคงคู่ อำเภอศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย
(ที่มา: กรมพัฒนาที่ดิน AGI MAP พ.ศ. ๒๕๖๗)

แผนที่แสดงแหล่งน้ำใต้ดิน ตำบลคงคู่ อำเภอศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย



ภาพที่ ๑๖ แสดงแหล่งน้ำผิวดินตำบลคงคู่ อำเภอศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย
(ที่มา: กรมพัฒนาที่ดิน AGI MAP พ.ศ. ๒๕๖๗)

๑.๓ สีนค่าเอกลักษณ์ประจำถิ่น/สินค้ำ GI (ถ้าไม่มี ให้ใส่ด้วยว่า ไม่มี)

-ไม่มี-

๑.๔ สีนค่าเกษตรที่สำคัญ (อย่างน้อย ๓ ชนิดสินค้ำเกษตร)

๑.๔.๑ ชนิดสินค้ำข้าว

๑) พื้นที่เหมาะสม/ไม่เหมาะสม

(๑) เขตความเหมาะสม

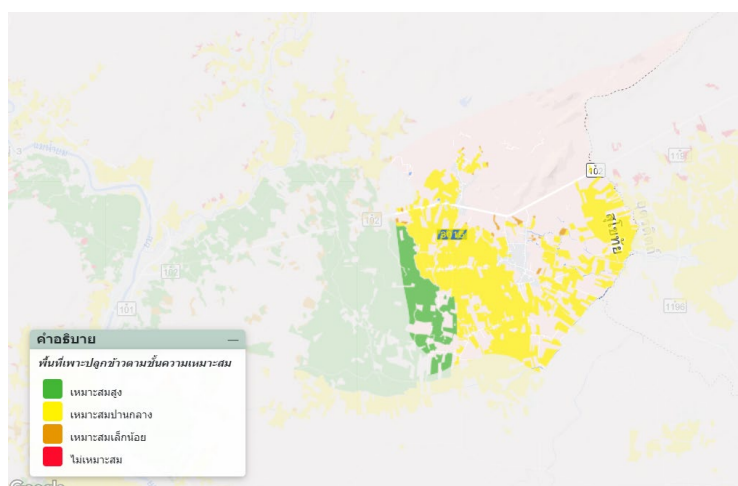
ตำบลดงคู มีพื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับปลูกข้าวทั้งหมด จำนวน ๑๕,๘๙๐.๗๕ ไร่ แบ่งเป็นพื้นที่ที่มีความเหมาะสมมาก (S๑) จำนวน ๒,๖๔๔.๗๙ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑๖.๖๔ พื้นที่เหมาะสมปานกลาง (S๒) จำนวน ๑๓,๐๔๓.๓๐ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๘๒.๐๘ พื้นที่เหมาะสมน้อย (S๓) จำนวน ๒๐๒.๖๖ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑.๒๘ และพื้นที่ไม่เหมาะสม (N) จำนวน ๐ คิดเป็นร้อยละ ๐

ตารางที่ ๑๗ แสดงเขตความเหมาะสม(พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกข้าว ตำบลดงคู อำเภอสหัสขันธ์ จังหวัดสุโขทัย

ตำบล	พื้นที่ระดับความเหมาะสมสำหรับการปลูกข้าว (ไร่)				
	เหมาะสมมาก (S1)	เหมาะสมปานกลาง (S2)	เหมาะสมน้อย (S3)	ไม่เหมาะสม (N)	รวมพื้นที่ทั้งหมด
รวมตำบลดงคู	๒,๖๔๔.๗๙	๑๓,๐๔๓.๓๐	๒๐๒.๖๖	๐	๑๕,๘๙๐.๗๕

(ที่มา: กรมพัฒนาที่ดิน AGI MAP พ.ศ. ๒๕๖๗)

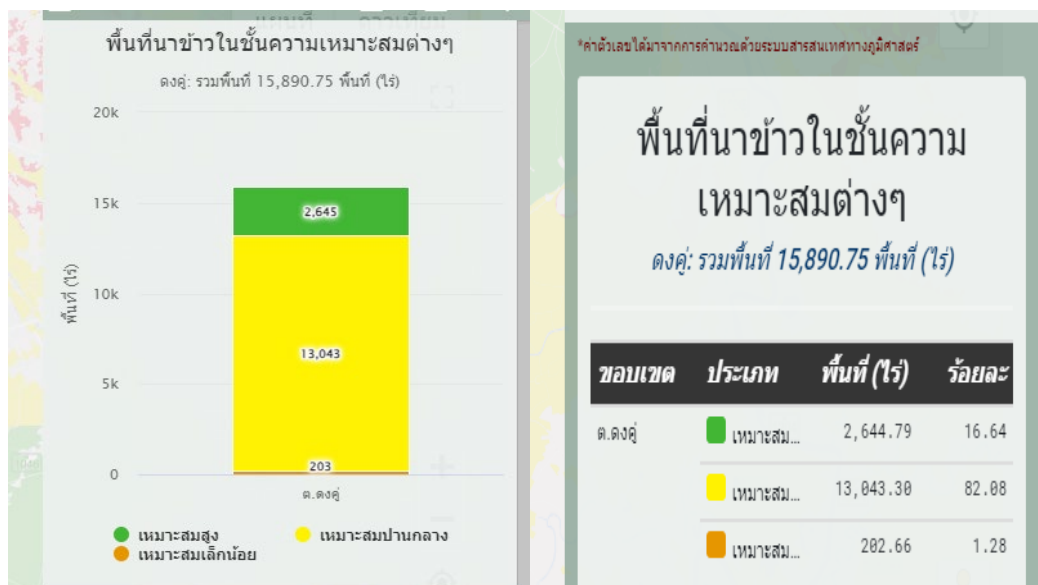
แผนที่แสดงความเหมาะสมสำหรับการปลูกข้าว



ภาพที่ ๑๗ แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกข้าว ตำบลดงคู อำเภอสหัสขันธ์ จังหวัดสุโขทัย

(ที่มา: กรมพัฒนาที่ดิน AGI MAP พ.ศ. ๒๕๖๗)

แผนภูมิแสดงความเหมาะสมสำหรับการปลูกข้าว



ภาพที่ ๑๘ แสดงร้อยละแต่ละระดับชั้นความเหมาะสมสำหรับข้าว ตำบลคงคู่ อำเภอสรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย
ที่มา: (กรมพัฒนาที่ดิน AGI MAP พ.ศ. ๒๕๖๗)

(๒) พื้นที่ปลูกข้าว

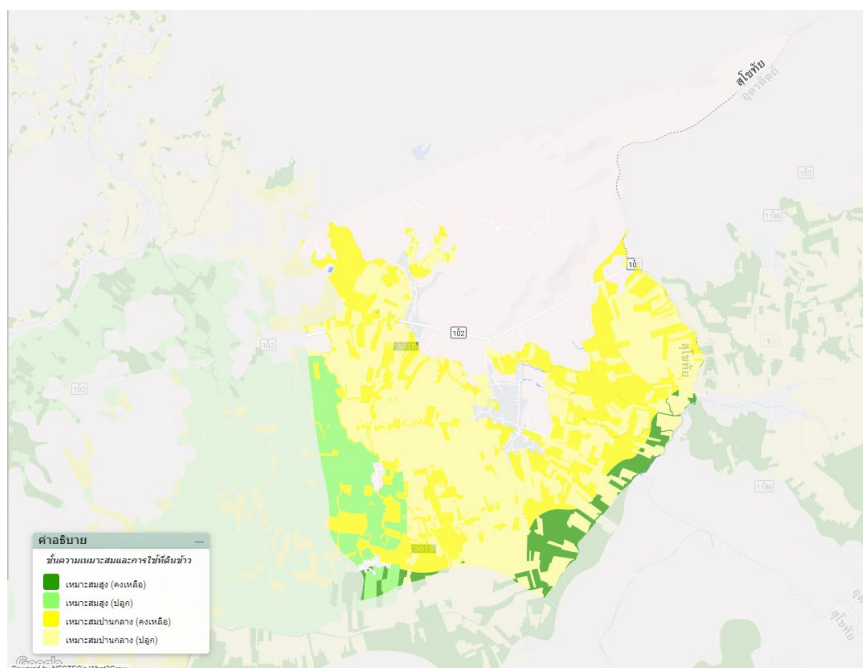
ตำบลคงคู่ อำเภอสรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย มีพื้นที่ปลูกข้าว จำนวน ๑๗,๔๓๓.๕๐ ไร่ โดยปลูกมากที่สุดคือ หมู่ที่ ๖ จำนวน ๓,๒๒๐ ไร่ รองลงมาคือหมู่ที่ ๙ จำนวน ๒,๗๔๔ ไร่ และหมู่ที่ ๒ จำนวน ๒,๖๓๔ ไร่ ตามลำดับ

ตารางที่ ๑๘ แสดงพื้นที่ปลูกข้าว ตำบลคงคู่ อำเภอสรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย

ที่	บ้าน	พื้นที่ปลูกข้าว(ไร่)
๑	ห้วยไคร้	๑,๐๑๗.๕๐
๒	คงคู่	๒,๖๓๔
๓	คงคู่ใต้	๒,๐๐๖
๔	ธารทอง	๒,๕๐๑
๕	หนองชายไผ่	๑,๕๓๒
๖	ห้วยสัก	๓,๒๒๐
๗	ห้วยคู	๑,๗๗๙
๘	หนองวัวเฒ่า	๒,๗๔๔
	รวม	๑๗,๔๓๓.๕๐

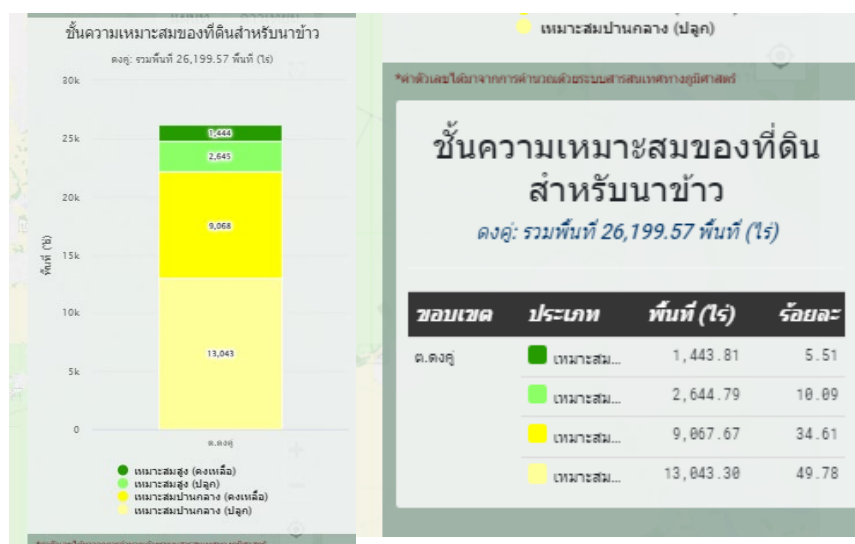
ที่มา: ทะเบียนเกษตรกร พ.ศ. ๒๕๖๖

แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกข้าว ตามระดับชั้นความเหมาะสม ตำบลดงคู อำเภอด



ภาพที่ ๒๐ แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกข้าว ตามระดับชั้นความเหมาะสม ตำบลดงคู อำเภอดศรีสขาลัย
(ที่มา: กรมพัฒนาที่ดิน AGI MAP พ.ศ. ๒๕๖๓)

แผนภูมิแสดงพื้นที่ปลูกข้าว ตามระดับชั้นความเหมาะสม ตำบลดงคู อำเภอดศรีสข



ภาพที่ ๒๑ แสดงร้อยละพื้นที่ปลูกข้าว ตามระดับชั้นความเหมาะสม ตำบลดงคู
(ที่มา: กรมพัฒนาที่ดิน AGI MAP พ.ศ. ๒๕๖๓)

๒) ปริมาณการผลิต

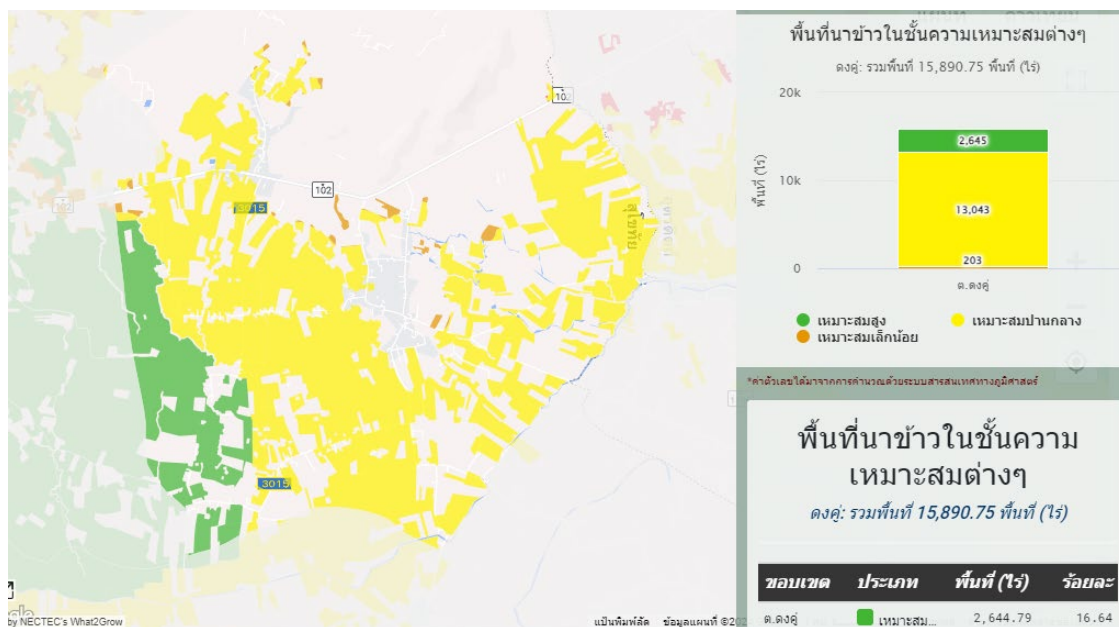
ตำบลดงคู มีพื้นที่การปลูกข้าว จำนวน ๑๕,๔๗๒.๒๓ ไร่ ๑,๐๒๐ ครัวเรือน โดยมีพื้นที่ปลูกมากหมู่ที่ ๙ จำนวน ๑๒,๓๒๒.๕๕ ไร่ จำนวน ๑๒๔ ครัวเรือน รองลงมาคือหมู่ที่ ๖ จำนวน ๒,๘๙๗.๖๔ ไร่ ๒๒๓ ครัวเรือน และหมู่ที่ ๒ จำนวน ๒,๕๕๒.๒๙ ไร่ ๑๘๓ ครัวเรือน ตามลำดับ

ตารางที่ ๒๐ แสดงปริมาณการปลูกข้าว ตำบลดงคู อำเภอสรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย

หมู่	ครัวเรือน เกษตรกร	พื้นที่ปลูก (ไร่)	พื้นที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิตต่อไร่ (ตัน)
๑	๑๐๙	๑,๐๓๕	๑,๐๓๕	๖๗๒.๑๐	๐.๖๕๐
๒	๑๘๓	๒,๕๗๕.๒๙	๒,๕๗๕.๒๙	๑,๖๗๓.๘๘	๐.๖๕๐
๓	๑๔๔	๑,๕๗๔.๑๙	๑,๕๗๔.๑๙	๑,๐๒๓.๒๒	๐.๖๕๐
๔	๑๕๘	๒,๓๓๑.๒๑	๒,๓๓๑.๒๑	๑,๕๑๕.๒๗	๐.๖๕๐
๕	๘๗	๑,๐๘๖.๒๕	๑,๐๘๖.๒๕	๗๐๖.๐๖	๐.๖๕๐
๖	๒๒๓	๒,๘๙๗.๖๔	๒,๘๙๗.๖๔	๑,๘๘๘๓.๔๗	๐.๖๕๐
๗	๑๑๒	๑,๖๕๐.๑๐	๑,๖๕๐.๑๐	๑,๐๗๒.๕๗	๐.๖๕๐
๘	๑๒๔	๑๒,๓๒๒.๕๕	๑๒,๓๒๒.๕๕	๘,๐๐๙.๖๖	๐.๖๕๐
รวม	๑,๐๒๐	๑๕,๔๗๒.๒๓	๑๕,๔๗๒.๒๓	๑๐,๐๕๖.๙๕	๐.๖๕๐

ที่มา : ทะเบียนเกษตรกร , พ.ศ.๒๕๖๗

แผนภูมิแสดงปริมาณการปลูกข้าวตำบลดงคู อำเภอสรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย



ภาพที่ ๒๒ แสดงปริมาณการปลูกข้าว ตำบลดงคู อำเภอสรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย
(ที่มา: กรมพัฒนาที่ดิน AGI MAP พ.ศ. ๒๕๖๗)

๓) สถานการณ์ใช้เทคโนโลยีการผลิต (เป็นเทคโนโลยีการผลิตที่ใช้ในตำบล)

ข้าว

การใช้พันธุ์

- พันธุ์ข้าวพันธุ์ส่งเสริม เช่น พิชญ์โลก ๒ , กข ๘๕ , กข ๗๙

การเตรียมดิน

เกษตรกรจะไถตะตากดินประมาณ ๑ เดือน วัตถุประสงค์เพื่อกำจัดวัชพืชและทำลายไข่ของแมลงศัตรูพืชในดิน ไถแปรและคราดปรับดินให้เรียบและยกร่องเพื่อความสะดวกในการปฏิบัติดูแลแปลงนา

การปลูก

ส่วนใหญ่เกษตรกรจะทำนาหว่านสำรวยและนาหว่านน้าตม เกษตรกรจะเริ่มเตรียมแปลงปลูกและทำการปลูกในระหว่าง เดือนพฤษภาคม-สิงหาคม และทำการเก็บเกี่ยวระหว่างเดือนตุลาคม – ธันวาคม อัตราการใช้เมล็ดพันธุ์ ๓๐ กิโลกรัมไร่

ระบบการให้น้ำ

พื้นที่เกษตรกรรมตำบลดงคู่ มีบางหมู่บ้านที่มีระบบชลประทานเข้าถึง และบางส่วนใช้การสูบน้ำจากแหล่งน้ำในชุมชนมาใช้ในแปลงนา และมีบางส่วนที่ยังต้องใช้น้ำจากน้ำฝนในการทำนา

การใส่ปุ๋ย

เกษตรกรจะใส่ปุ๋ยเพื่อเพิ่มผลผลิตจำนวน ๒ ครั้ง ครั้งที่ ๑ ใส่ปุ๋ยสูตร ๔๖-๐-๐ อัตรา ๒๕-๓๐ กิโลกรัมต่อไร่ และจะใส่ปุ๋ยครั้งที่ ๒ ที่จากหว่านครั้งที่ ๑ ประมาณ ๔๕ วัน โดยใช้ปุ๋ยสูตร ๑๖-๘-๘ / ๑๘-๘-๘ อัตรา ๒๕ กิโลกรัมต่อไร่ ในระยะข้าวออกดอก (ก่อนตั้งท้อง)

การเก็บเกี่ยว

การเก็บเกี่ยว ในปัจจุบันเกษตรกรส่วนใหญ่ใช้เครื่องเกี่ยวนวดข้าวในระยะพลับพลึง เมื่อดำเนินการเก็บเกี่ยวข้าวเสร็จแล้วจะไปจำหน่ายให้พ่อค้าจามจุรีรับซื้อโดยทันที

การป้องกันกำจัดโรคและแมลงศัตรู

เกษตรกรใช้วิธีป้องกันกำจัดโรคแมลง-แมลง โดยการพ่นสารเคมี เฉลี่ย ๓ ครั้งต่อฤดูกาล การป้องกันกำจัดวัชพืช เกษตรกรจะใช้วิธีการป้องกันและกำจัดวัชพืชโดยการพ่นสารเคมีคลุมหญ้าจำนวน ๑ ครั้ง หลังจากข้าวออกแล้วประมาณ ๑๕ วัน

๔) ปฏิทินการเพาะปลูก

ตารางที่ ๒๑ แสดงปฏิทินการเพาะปลูกข้าวนาปีในตำบลดงคู่ อำเภอศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย

ชื่อสินค้า	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
ข้าวนาปี					←		△		→			
									←	▽		→

ที่มา ฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกร สำนักงานเกษตรอำเภอศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย

สัญลักษณ์ $\longleftrightarrow$ ช่วงฤดูปลูก Δ ปลูกสูงสุด
 $\longleftrightarrow$ ช่วงฤดูเก็บเกี่ยว ∇ เก็บเกี่ยวสูงสุด

๕) ต้นทุนการผลิต

ตำบลดงคู มีต้นทุนการผลิตข้าว โดยพื้นที่ในเขตชลประทานมีต้นทุนการผลิตข้าว เป็นเงิน ๓,๖๗๐ บาท และพื้นนอกเขตชลประทานมีต้นทุนการผลิตข้าว เป็นเงิน ๓,๙๗๐ บาท

ตารางที่ ๒๒ แสดงต้นทุนการผลิตข้าว ตำบลดงคู อำเภอสรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย

รายการ	ในเขตชลประทาน (บาท/ไร่)	นอกเขตชลประทาน (บาท/ไร่)
ไถดะ	๒๕๐	๒๕๐
ไถแปร	๒๕๐	๒๕๐
พันธุ์ข้าว (๓๐กก./ไร่)	๖๐๐	๖๐๐
ยาคุมวัชพืช (๒ ครั้ง)		
-ครั้งที่ ๑ + ค่าแรง	-	๑๒๐
-ครั้งที่ ๒ + ค่าแรง	๑๒๐	๑๒๐
ใส่ปุ๋ย (๒ ครั้ง)		
ครั้งที่ ๑+ค่าแรง	๓๓๕	๓๓๕
ครั้งที่ ๒+ค่าแรง	๓๓๕	๓๓๕
สารกำจัดแมลง		
ครั้งที่ ๑ + ค่าแรง	๑๒๐	๑๒๐
ครั้งที่ ๒ + ค่าแรง	๑๒๐	๑๒๐
ครั้งที่ ๓ + ค่าแรง	๑๒๐	๑๒๐
ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง	๒๐๐	๕๐๐
ค่าเก็บเกี่ยว	๕๐๐	๕๐๐
ค่ารถขนส่ง	๑๐๐	๑๐๐
ค่าเช่า	๕๐๐	๕๐๐
รวมค่าใช้จ่าย	๓,๕๕๐	๓,๙๗๐
ผลผลิตเฉลี่ย (กก./ไร่)	๖๐๐	๕๗๕
ราคาผลผลิต (บาท/กก.)	๗.๕๐	๗.๕๐
รายได้รวม (บาท/ไร่)	๔,๕๐๐	๔,๓๑๒
กำไรสุทธิ (บาท/ไร่)	๙๕๐	๓๔๒

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอสรีสัชนาลัย, พ.ศ.๒๕๖๗

(ที่มา : <https://www.google.com/maps/search>, พ.ศ.๒๕๖๓)

เกษตรกรรมมีความรู้ ความชำนาญ องค์ความรู้ในเทคโนโลยีการผลิต ที่มีความโดดเด่น ดังนี้

ตารางที่ ๒๓ แสดง Smart Farmer ต้นแบบในด้านการผลิตข้าว ตำบลงคง อำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดสกลนคร

ที่	ชื่อ - สกุล	หมู่	ตำบล	อำเภอ	ปีที่เป็น	สาขา
๑	นายแย้ม ทองอยู่	๙	ดงคู	ศรีสัชนา	๒๕๖๕	ทำนา
๒	นายมงคล มั่นถึง	๔	ดงคู	ศรีสัชนา	๒๕๖๗	ทำนา
...						

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอศรีสัชนาลัย, พ.ศ.๒๕๖๗)

๑.๔.๒ ชนิดสินค้าอ้อยโรงงาน

๑) พื้นที่เหมาะสม/ไม่เหมาะสม

(๑) เขตความเหมาะสม

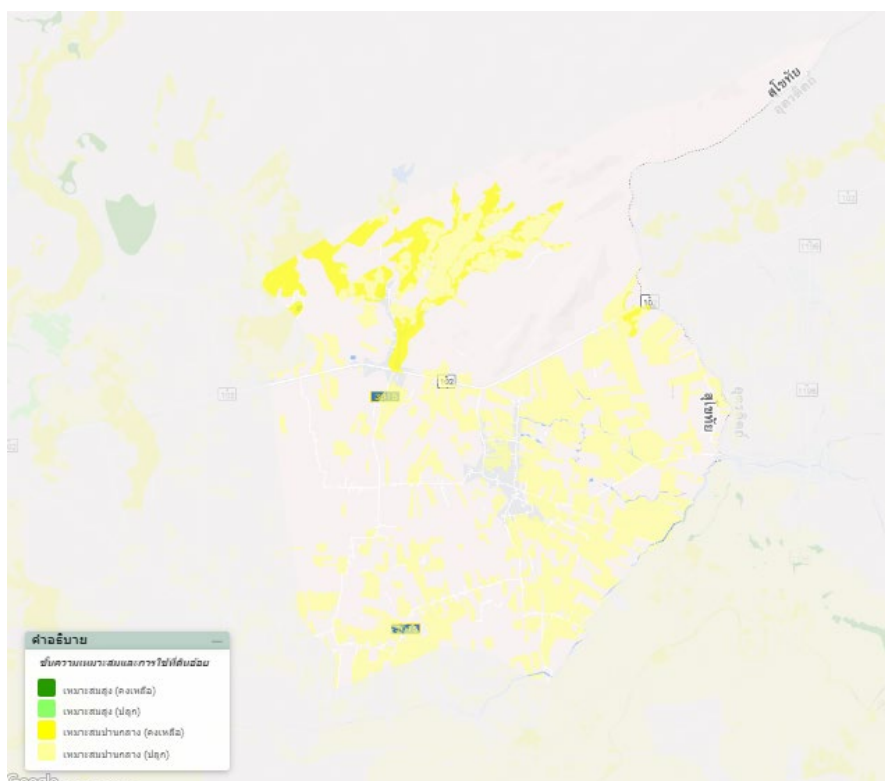
ตำบลดงคู มีพื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับปลูกอ้อยโรงงานา ทั้งหมด จำนวน ๑๕,๒๖๕.๘๓ ไร่ แบ่งเป็นพื้นที่ที่มีความเหมาะสมมาก (S๑) จำนวน ๐ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๐ พื้นที่เหมาะสมปานกลาง (S๒) จำนวน ๑๕,๒๖๕.๘๓ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐ พื้นที่เหมาะสมน้อย (S๓) จำนวน ๐ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๐ และพื้นที่ไม่เหมาะสม (N) จำนวน ๐ คิดเป็นร้อยละ ๐

ตารางที่ ๒๔ แสดงเขตความเหมาะสม(พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกอ้อยโรงงาน ตำบลดงคู อำเภอสหัสขันธ์ จังหวัดสุโขทัย

ตำบล	พื้นที่ระดับความเหมาะสมสำหรับการปลูกอ้อยโรงงาน (ไร่)				
	เหมาะสมมาก (S1)	เหมาะสมปานกลาง (S2)	เหมาะสมน้อย (S3)	ไม่เหมาะสม (N)	รวมพื้นที่ทั้งหมด
รวมตำบลดงคู	๑๓,๓๔๔.๑๐	๐	๐	๗๑๗.๔๕	๑๔,๐๖๑.๕๕

(ที่มา: กรมพัฒนาที่ดิน AGI MAP พ.ศ. ๒๕๖๓)

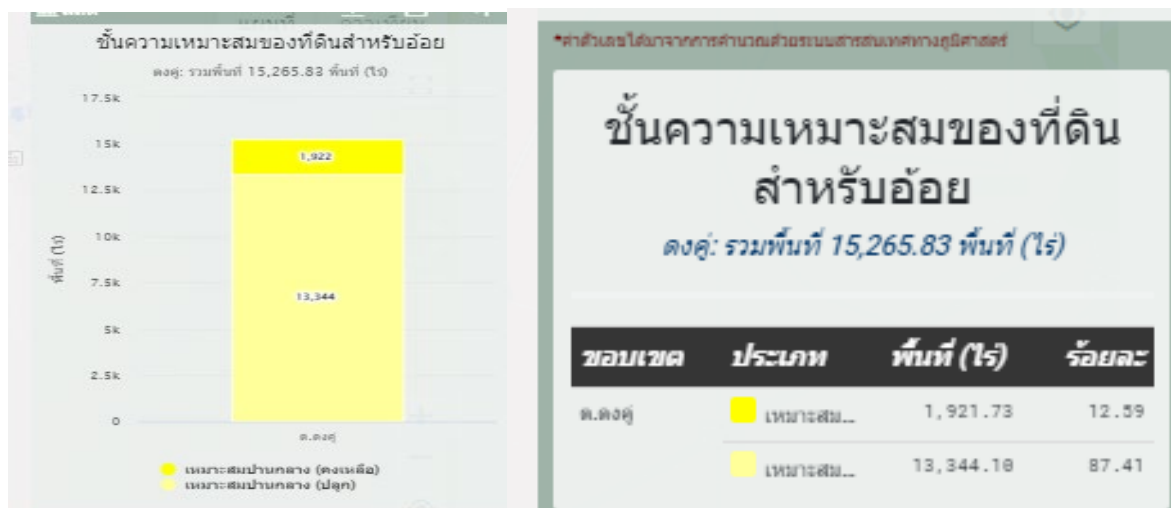
แผนที่แสดงความเหมาะสมสำหรับการปลูกอ้อยโรงงาน



ภาพที่ ๒๔ แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกอ้อยโรงงาน ตำบลดงคู อำเภอสหัสขันธ์

(ที่มา: กรมพัฒนาที่ดิน AGI MAP พ.ศ. ๒๕๖๓)

แผนภูมิแสดงความเหมาะสมสำหรับการปลูกอ้อยโรงงาน



ภาพที่ ๒๕ แสดงร้อยละแต่ละระดับชั้นความเหมาะสมสำหรับปลูกอ้อยโรงงาน ตำบลคงคู่ อำเภอสหัสขันธ์ (ที่มา: กรมพัฒนาที่ดิน AGI MAP พ.ศ. ๒๕๖๓)

(๒) พื้นที่ปลูกอ้อยโรงงาน

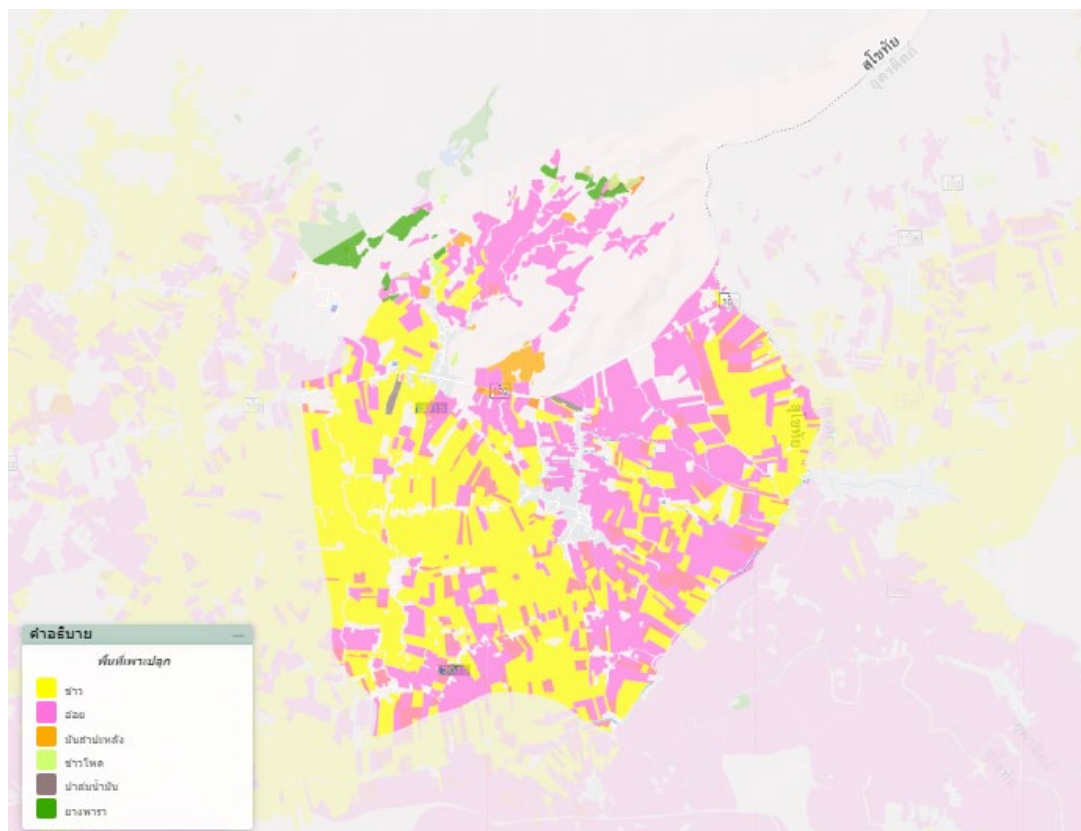
ตำบลคงคู่ อำเภอสหัสขันธ์ จังหวัดสุโขทัย มีพื้นที่ปลูกอ้อยโรงงาน จำนวน ๔,๗๙๗ ไร่ โดยปลูกมากที่สุดคือ หมู่ที่ ๕ จำนวน ๑,๒๗๕ ไร่ รองลงมาคือหมู่ที่ ๒ จำนวน ๙๘๐ ไร่ และหมู่ที่ ๗ จำนวน ๕๑๒ ไร่ ตามลำดับ

ตารางที่ ๒๕ แสดงพื้นที่ปลูกอ้อยโรงงาน ตำบลคงคู่ อำเภอสหัสขันธ์ จังหวัดสุโขทัย

ที่	หมู่ที่	พื้นที่ปลูกอ้อยโรงงาน.(ไร่)
๑	๑	๓๐๐
๒	๒	๙๘๐
๓	๓	๕๘๐
๔	๔	๑๕๐
๕	๕	๑,๒๗๕
๖	๖	๕๐๐
๗	๗	๕๑๒
๘	๘	๑๐๐
๙	๙	๔๐๐
	รวม	๔,๗๙๗

ที่มา: รายงานสถานการณ์การปลูกพืช พ.ศ. ๒๕๖๓

แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกอ้อยโรงงาน



ภาพที่ ๒๖ แสดงพื้นที่ปลูกอ้อยโรงงาน (พื้นที่ปลูกจริง) ตำบลดงคู่ อำเภอสหัสขันธ์
(ที่มา: กรมพัฒนาที่ดิน AGI MAP พ.ศ. ๒๕๖๗)

(๓) พื้นที่ปลูกอ้อยโรงงาน ตามระดับชั้นความเหมาะสม

ตำบลดงคู่ มีพื้นที่ปลูกอ้อยโรงงาน ตามระดับชั้นความเหมาะสม จำนวน ๑๔,๐๖๑.๕๕

ไร่ แบ่งเป็นพื้นที่ที่มีความเหมาะสมมาก (S๑) จำนวน ๐ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๐

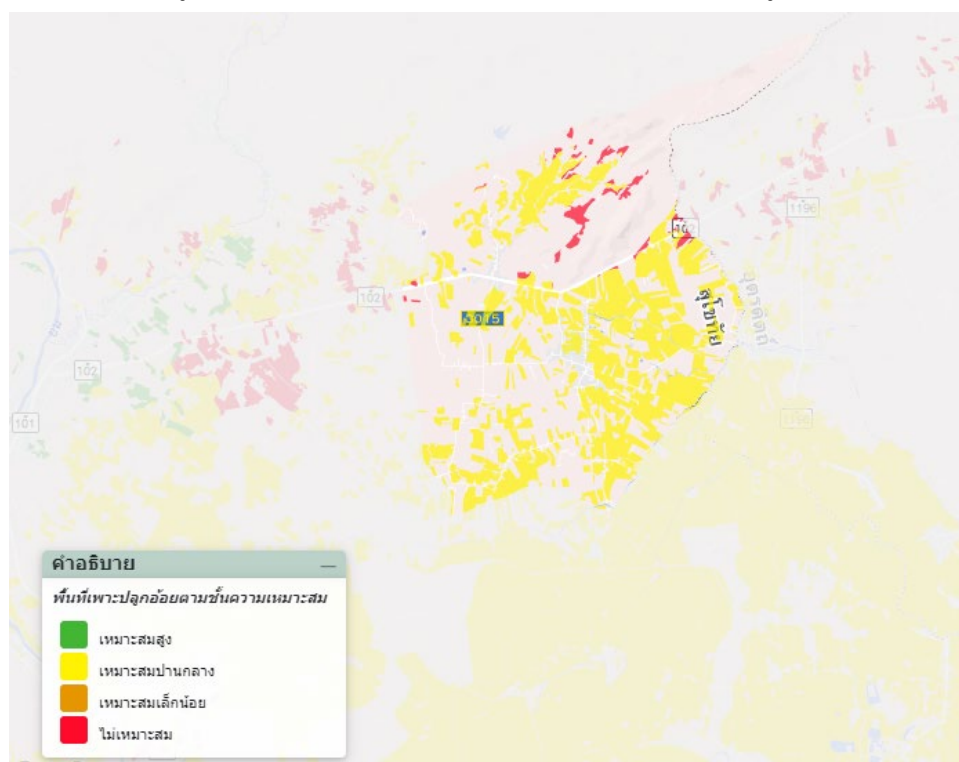
พื้นที่เหมาะสมปานกลาง (S๒) จำนวน ๑๓,๓๔๔.๑๐ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๙๔.๙ พื้นที่เหมาะสมน้อย (S๓) จำนวน ๐ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๐ และพื้นที่ไม่เหมาะสม (N) จำนวน ๗๑๗.๔๕ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๕.๑

ตารางที่ ๒๖ แสดงพื้นที่ปลูกอ้อยโรงงาน ตามระดับชั้นความเหมาะสม ตำบลดงคู่ อำเภอสหัสขันธ์ จังหวัด
สุโขทัย

ตำบล	พื้นที่ปลูกตามระดับความเหมาะสมสำหรับการปลูก..... (ไร่)				
	เหมาะสมมาก (S1)	เหมาะสมปานกลาง (S2)	เหมาะสมน้อย (S3)	ไม่เหมาะสม (N)	รวมพื้นที่ทั้งหมด
รวมตำบลดงคู่	๐	๑๓,๓๔๔.๑๐	๐	๗๑๗.๔๕	๑๔,๐๖๑.๕๕

(ที่มา: กรมพัฒนาที่ดิน AGI MAP พ.ศ. ๒๕๖๗)

แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกอ้อยโรงงาน ตามระดับชั้นความเหมาะสม ตำบลดงคู อำเภอสวรรคโลก



ภาพที่ ๒๗ แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกอ้อยโรงงาน ตามระดับชั้นความเหมาะสม ตำบลดงคู อำเภอสวรรคโลก
(ที่มา: กรมพัฒนาที่ดิน AGI MAP พ.ศ. ๒๕๖๗)

แผนภูมิแสดงพื้นที่ปลูกอ้อยโรงงาน ตามระดับชั้นความเหมาะสมตำบลดงคู อำเภอสวรรคโลก



ภาพที่ ๒๘ แสดงร้อยละพื้นที่ปลูกอ้อยโรงงาน ตามระดับชั้นความเหมาะสม ตำบลดงคู อำเภอสวรรคโลก
(ที่มา: กรมพัฒนาที่ดิน AGI MAP พ.ศ. ๒๕๖๗)

๒) ปริมาณการผลิต

ตำบลดงคู มีพื้นที่การปลูกอ้อยโรงงาน จำนวน ๔,๗๙๗ ไร่ ๔๑๐ ครัวเรือน โดยมีพื้นที่ปลูกมาก หมู่ที่ ๕ จำนวน ๑,๒๗๕ ไร่ จำนวน ๘๘ ครัวเรือน รองลงมาคือหมู่ที่ ๒ จำนวน ๙๘๐ ไร่ ๖๐ ครัวเรือน และหมู่ที่ ๓ จำนวน ๙๘๐ ไร่ ๔๕ ครัวเรือน ตามลำดับ

ตารางที่ ๒๗ แสดงปริมาณการปลูกอ้อยโรงงาน ตำบลดงคู อำเภอศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย

หมู่ที่	ครัวเรือน เกษตรกร	พื้นที่ปลูก (ไร่)	พื้นที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิตต่อไร่ (ตัน)
๑	๒๐	๓๐๐	๓๐๐	๓,๐๐๐	๑๐
๒	๖๐	๙๘๐	๙๘๐	๙,๘๐๐	๑๐
๓	๔๕	๙๘๐	๙๘๐	๙,๘๐๐	๑๐
๔	๖๖	๑๕๐	๑๕๐	๑,๕๐๐	๑๐
๕	๘๘	๑,๒๗๕	๑,๒๗๕	๑๒,๗๕๐	๑๐
๖	๕๐	๕๐๐	๕๐๐	๕,๐๐๐	๑๐
๗	๕๑	๕๑๒	๕๑๒	๕,๑๒๐	๑๐
๘	๕	๑๐๐	๑๐๐	๑,๐๐๐	๑๐
๙	๒๕	๔๐๐	๔๐๐	๔,๐๐๐	๑๐
รวม	๔๑๐	๔,๗๙๗	๔,๗๙๗	๔๗,๙๗๐	๑๐

ที่มา : รายงานสถานการณ์การปลูกพืช, พ.ศ. ๒๕๖๗

๓) สถานการณ์ใช้เทคโนโลยีการผลิต (เป็นเทคโนโลยีการผลิตที่ใช้ในอำเภอและระบุรายละเอียดในแต่ละหัวข้อด้วย)

อ้อยโรงงาน

การใช้พันธุ์

เกษตรกรตำบลดงคูนิยมปลูกพันธุ์ขอนแก่น ๓ ซึ่งเป็นพันธุ์ที่ให้ผลผลิตค่อนข้างดี และมีความเหมาะสมกับพื้นที่

การเตรียมดิน

เกษตรกรจะมีการเตรียมดิน จำนวน ๓ ครั้ง ครั้งที่ ๑ ไถดะ ครั้งที่ ๒ ไถแปร และครั้งที่ ๓ เป็นการไถยกร่อง

การปลูก

เกษตรกรจะทำการปลูก ระยะห่างระหว่างแถว ๑๐๐-๑๓๐ เซนติเมตร ระยะห่างระหว่างหลุม ๕๐ เซนติเมตร หลุมละ ๒ ท่อน จะใช้พันธุ์อ้อย ๑.๕ ต้นต่อไร่

การใส่ปุ๋ย

ในการผลิตอ้อยของเกษตรกรตำบลดงคู จะใส่ปุ๋ยจำนวน ๒ ครั้ง

- ครั้งที่ ๑ ใส่หลังปลูกอ้อยแล้วประมาณ ๑ เดือน ใช้ปุ๋ยสูตร ๑๕-๑๕-๑๕ อัตรา ๕๐ กิโลกรัมต่อไร่
- ครั้งที่ ๒ ใส่ขณะอ้อยอายุประมาณ ๓ - ๕ เดือน ใช้ปุ๋ยสูตร ๑๖-๑๖-๘/๑๘-๘-๘ อัตรา ๕๐

กิโลกรัมต่อไร่

ที่	รายการ	ต้นทุนการผลิต (บาท/ไร่)		
		ปีที่ ๑	ต่อ ๑	ต่อ ๒
๑	ค่าเตรียมดิน -ครั้งที่ ๑ ผาน ๓ จำนวน ๑ รอบ -ครั้งที่ ๒ ผาน ๗ จำนวน ๑ รอบ -จอบหมุน จำนวน ๑ รอบ	๖๕๐ ๒๕๐ ๒๕๐	- - -	- - -
๒	ค่าพันธุ์อ้อย (ไร่ละ๑ ต้นๆละ ๒,๐๐๐ บาท)	๒,๐๐๐	-	-
๓	ค่าจ้างปลูก	๑,๐๐๐	-	-
๔	ค่าปุ๋ยเคมี -ครั้งที่ ๑ (รองพื้น) -ครั้งที่ ๒	๖๐๐ ๖๐๐	๖๐๐ ๖๐๐	๖๐๐ ๖๐๐
๕	ค่าหยดน้ำ			

	-ครั้งที่ ๑	๕๐๐	๕๐๐	๕๐๐
	ครั้งที่ ๒	๕๐๐	๕๐๐	๕๐๐
๖	ค่าสารกำจัดวัชพืช			
	-ครั้งที่ ๑ + ค่าแรงงาน	๒๕๐	๒๕๐	๒๕๐
	-ครั้งที่ ๒ +ค่าแรงงาน	๒๕๐	๒๕๐	๒๕๐
๗	ค่าจ้างตัด	๒,๐๐๐	๒,๐๐๐	๒,๐๐๐
๘	ค่าขนส่ง	๑,๐๐๐	๑,๐๐๐	๑,๐๐๐
	รวมค่าใช้จ่าย	๙,๘๕๐	๕,๗๐๐	๕,๗๐๐
	ผลผลิตเฉลี่ย/ไร่ (กิโลกรัม)	๑๓,๐๐๐	๑๐,๐๐๐	๘,๐๐๐
	ราคาผลผลิต/ตัน (บาท)	๘๐๐	๘๐๐	๘๐๐
	รายได้รวม (บาท/ไร่)	๑๐,๔๐๐	๘,๐๐๐	๖,๔๐๐
	รายได้สุทธิ (บาท/ไร่)	๕๐๐	๒,๓๐๐	๗๐๐

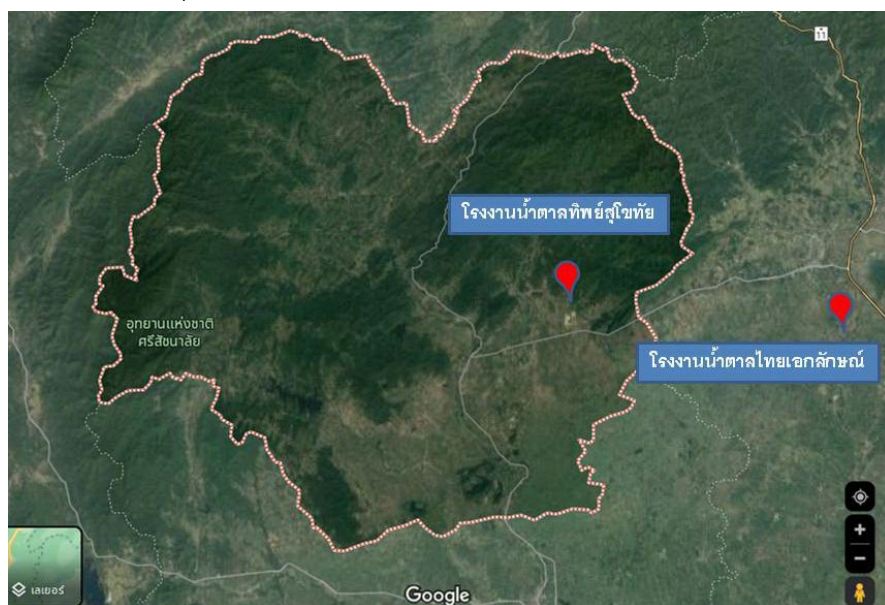
ที่มา : กลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่อ้อยโรงงานบ้านดงคู่ ตำบลดงคู่ อำเภอสรีสชนาลัย จังหวัดสุโขทัย

๔) สถานการณ์การตลาด/วิธีการตลาด

อ้อยโรงงาน มีตลาดรับซื้อแน่นอน และสามารถทราบราคามรุ่งหน้า โดยอำเภอสรีสชนาลัย มีโรงงานใกล้เคียง ๒ แห่งที่จะคอยรับซื้ออ้อยโรงงานจากชาวไร่อ้อยอำเภอสรีสชนาลัย ได้แก่

- โรงงานน้ำตาลทิพย์ สุโขทัย ตำบลบ้านตึก อำเภอสรีสชนาลัย จังหวัดสุโขทัย
- โรงงานน้ำตาลไทยเอกลักษณ์ ตำบลคิ่งตะเภา อำเภอเมืองอุตรดิตถ์ จังหวัดอุตรดิตถ์

ภาพที่ ๒๙ แผนที่แสดงจุดรับซื้ออ้อยโรงงาน



ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอสรีสชนาลัย

๕) เกษตรกรต้นแบบในพื้นที่ ได้แก่ นายณรงค์ นิลสนธิ ประธานแปลงใหญ่อ้อยโรงงานบ้านดงคู หมู่ ๓ ตำบลดงคู อำเภอสว่างวีรกรรม จังหวัดสุโขทัย โทร ๐๙๒๒๗๖๐๖๐๔ มีสมาชิก ๗๒ ราย



ภาพที่ ๓๐ ติดตามการดำเนินการส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่

๒.๒ ประเด็นปัญหา สภาพของปัญหาแนวทางการแก้ไข

ตารางที่ ๓๐ แสดงประเด็นปัญหา สภาพของปัญหาแนวทางการแก้ไข

ปัญหาและกลุ่มของปัญหา	สภาพของปัญหา	แนวทางการแก้ไข	หมู่บ้านและตำบลเป้าหมาย (พื้นที่/ชุมชนที่ประสบ ปัญหา)	ความสำคัญ เร่งด่วน
ด้านการผลิตสินค้าและ การตลาด	๑.น้ำไม่เพียงพอ ๒.ดินเสื่อมโทรม ๓.ต้นทุนการผลิตสูง ๔.โรคและแมลง ๕.ราคาผลผลิตตกต่ำ ๖.ขาดพันธุ์ดี ๗.สภาพแวดล้อม ๘.แหล่งรับซื้อมีน้อย ๙.ภัยธรรมชาติ ๑๐.เกษตรกรขาดองค์ความรู้ เรื่องการจัดการโรค-แมลง ๑๑.ผลผลิตคุณภาพต่ำ	๑. วางแผนการผลิต/จัดระบบการปลูกพืช/ปรับปรุงระบบน้ำ ๒. ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีระบบน้ำหยด ๓. จัดตั้งศูนย์เรียนรู้ด้านการป้องกันกำจัดโรคและแมลง ศัตรูพืช ๔. ให้ความรู้ด้านการป้องกันกำจัดศัตรูพืชอย่างถูกวิธี ๕. จัดทำแปลงพยายกรณ์เตือนการระบาดของศัตรูพืช ๖. ส่งเสริมให้เกษตรกรรวมกลุ่มผลิต พันธุ์ เมล็ดพันธุ์ ใช้เอง ๗. รวมกลุ่มกันจำหน่ายผลผลิต ๘. ปรับปรุงสร้างมูลค่าเพิ่ม เช่น ผลิตข้าวสารจำหน่าย ๙. ให้ความรู้ด้านการลดต้นทุน ๑๐. รณรงค์การใช้ปุ๋ยสั่งตัดและชีวภัณฑ์แทนการใช้เคมี ๑๑. รณรงค์และส่งเสริมการประกอบอาชีพการเกษตรตาม แนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ๑๒. ภาครัฐกำหนดมาตรการควบคุมราคาปัจจัยการผลิต เช่น ปุ๋ยเคมีและสารเคมี อย่างจริงจัง ๑๓. รัฐมีการกำหนดราคาขั้นต่ำ และมีมาตรการบังคับใช้ ๑๔. ส่งเสริมสนับสนุนการรวมกลุ่มเพื่อแปรรูปเพิ่มมูลค่า ๑๕. รัฐสนับสนุนแหล่งเงินทุนดอกเบี้ยต่ำแก่เกษตรกร	หมู่ที่ ๑-๙	มาก

ตารางที่ ๓๐ แสดงประเด็นปัญหา สภาพของปัญหาแนวทางการแก้ไข (ต่อ)

ปัญหาและกลุ่มของปัญหา	สภาพของปัญหา	แนวทางการแก้ไข	หมู่บ้านและตำบลเป้าหมาย (พื้นที่/ชุมชนที่ประสบ ปัญหา)	ความสำคัญ เร่งด่วน
ด้านเกษตรกรและองค์กร เกษตรกร	๑. เกษตรกรส่วนใหญ่อยู่ในกลุ่ม ผู้สูงอายุ ๒. กลุ่มเกษตรกรขาดความเข้มแข็ง และความต่อเนื่อง ๓. เกษตรกรขาดองค์ความรู้ และ ทักษะในการทำการเกษตร ทางด้าน การปลูกพืช	๑. พัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่เข้ามาช่วยเหลือเกษตรกร รุ่นเก่า ๒. ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเข้ามาช่วยในการส่งเสริมการปฏิบัติ ๓. จัดตั้งศูนย์เรียนรู้ต้นแบบเพื่อถ่ายทอดองค์ความรู้และเทคโนโลยี การผลิต ที่เหมาะสมให้แก่เกษตรกร รวมทั้งการสร้างต้นแบบในการ ปฏิบัติที่เหมาะสมเพื่อสร้างแรงจูงใจและให้เกษตรกรเกิดความเชื่อมั่น ในการตัดสินใจปฏิบัติตาม	ทุกหมู่บ้าน	มาก
ด้านการแปรรูปผลผลิต และผลิตภัณฑ์	๑. ขาดแคลนวัสดุอุปกรณ์ในการ แปรรูป ๒. สินค้าไม่ได้รับรองมาตรฐาน ผู้บริโภคขาดความเชื่อมั่น ๓. ผลผลิตในการนำมาแปรรูปไม่ เพียงพอ/เกษตรกรผลิตไม่พอต่อ ความต้องการในการบริโภค ๔. เกษตรกรขายผลผลิตสดได้เงินได้ เร็วกว่าการแปรรูป ซึ่งมีขั้นตอน ยุ่งยากซับซ้อน	๑. สนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ให้กับเกษตรกรและกลุ่มเกษตรกร ๒. สนับสนุนการผลิตสู่การรับรองมาตรฐาน ๓. วางแผนการผลิตทั้งในส่วนด้านการปลูกพืชและการแปรรูปให้ สอดคล้องกัน ๔. สร้างแรงจูงใจและการรับรู้ให้เกษตรกรเห็นถึงความแตกต่างของ ราคาก่อนการแปรรูปและหลังแปรรูปจำหน่าย	กลุ่มยุวเกษตรกร/กลุ่มแม่บ้าน เกษตรกร/กลุ่มส่งเสริมอาชีพ และวิสาหกิจชุมชน	ปานกลาง

๒.๓ การจัดทำ TOWS Matrix

ตารางที่ ๓๑ แสดงการวิเคราะห์ตาราง TOWS Matrix

	จุดแข็ง (S)	จุดอ่อน (W)
	๑. มีพื้นที่เหมาะสำหรับการปลูกข้าว S๑+S๒ ๒. มีพื้นที่เหมาะสำหรับการปลูกข้าวที่สามารถขอการรับรองมาตรฐาน ๓. ๔.	๑. ฝนแล้ง ๒. ระบบชลประทานไม่ทั่วถึง ๓. ปลูกพืชเชิงเดี่ยว ๔. ยังไม่มีสินค้าที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน ๕. ยังไม่มีสมาร์ฟาร์มเมอร์ในทุกพืช ๖. เกษตรกรอายุเฉลี่ยสูง และขาดความกระตือรือร้น ๗. ขาดการปรับปรุงดิน ๘. ต้นทุนการผลิตสูง
โอกาส (O)	กลยุทธ์เชิงรุก (SO)	กลยุทธ์เชิงแก้ไข (WO)
๑. มีโรงงานผลิตน้ำตาลในพื้นที่ ๒. มีหน่วยงานสนับสนุนด้านมาตรฐานการผลิต ๓. การคมนาคมขนส่งค่อนข้างสะดวก ๔. มีกลุ่มผลิตเมล็ดพันธุ์/ธนาคารข้าว ๕. มีนโยบายสนับสนุนจากภาครัฐ ๖. มีนโยบายสนับสนุนจากภาครัฐและเอกชน	๑. ส่งเสริมสินค้าอินทรีย์ และ GAP ๒. พัฒนาตลาดเกษตรกร ๓. ส่งเสริมและพัฒนาการแปรรูปสินค้าเกษตร ๔. สร้างเครือข่ายเกษตรกร ศูนย์เรียนรู้ ๕. ส่งเสริมการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวพันธุ์ดี	๑. สร้างแหล่งชลประทาน/แหล่งเก็บน้ำ ๒. จัดทำโครงการด้านพัฒนาสินค้าเกษตร/มาตรฐานการผลิต ๓. พัฒนาสมาร์ฟาร์มเมอร์ (SF) ๔. โครงการพัฒนาประสิทธิภาพการผลิตพืช ๕. สร้างแรงจูงใจในการพัฒนาตนเอง ๖. พัฒนาอาชีพเสริมสร้างรายได้
ภัยคุกคาม (T)	กลยุทธ์เชิงป้องกัน (ST)	กลยุทธ์เชิงรับ (WT)
๑. ภาวะการเปลี่ยนแปลงของสภาพอากาศ ๒. ขาดแหล่งรับซื้อผลผลิตข้าว ๓. พ่อค้าคนกลางมีอำนาจกดราคา ๔. ภัยธรรมชาติ ๕. โรคและแมลงศัตรูชนิดใหม่ๆ เพิ่มมากขึ้น	๑. จัดระบบการปลูกพืช ๒. โครงการสร้างตลาดเกษตรกร/กลุ่มเครือข่าย	๑. สร้างอาชีพเสริมให้เกษตรกร ๒. สร้าง YSF

กำหนดเป็นกลยุทธ์ ดังนี้

๑.กลยุทธ์เชิงรุก SO

- ๑.๑ ส่งเสริมสินค้าที่ได้มาตรฐานการผลิตทางการเกษตรที่ดีและเหมาะสม (GAP) และสินค้าอินทรีย์
- ๑.๒ ตลาดเกษตรกร
- ๑.๓ สร้างเครือข่ายเกษตรกร และศูนย์เรียนรู้ด้านการเกษตร
- ๑.๔ ส่งเสริมและพัฒนาการแปรรูปสินค้า
- ๑.๕ ส่งเสริมการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวพันธุ์ดี

๒.กลยุทธ์เชิงแก้ไข WO

- ๒.๑ แหล่งชลประทาน หรือแหล่งกักเก็บน้ำ
- ๒.๒ ปรับเปลี่ยนการปลูกพืชเป็นการปลูกพืชแบบหมุนเวียนหรือปลูกพืชหลากหลาย
- ๒.๓ จัดทำโครงการด้านพัฒนาสินค้าเกษตร และขอรับรองมาตรฐานการผลิต
- ๒.๔ พัฒนาเกษตรกรปราดเปรื่อง Smart Farmer / Young Smart Farmer
- ๒.๕ โครงการพัฒนาประสิทธิภาพการผลิตพืช
- ๒.๖ สร้างแรงจูงใจในการพัฒนาตนเอง
- ๒.๗ พัฒนาอาชีพเสริม เพื่อสร้างรายได้

๓.กลยุทธ์เชิงป้องกัน ST

- ๓.๑ จัดระบบการปลูกพืช
- ๓.๒ โครงการสร้างตลาดเกษตร หรือกลุ่มเครือข่ายเกษตรกร

๔.กลยุทธ์เชิงรับ WT

- ๔.๑ สร้างอาชีพเสริมใหม่เกษตรกร
- ๔.๒ สร้าง Young Smart Farmer

บทที่ ๓

ทิศทาง/แนวทางการพัฒนาการเกษตรระดับตำบล

๓.๑ พัฒนาการผลิตรายสินค้า

๓.๑.๑ ข้าว

เป้าหมาย/เป้าประสงค์

๑. ลดต้นทุนการผลิตข้าว
๒. ผลผลิตที่ได้มีคุณภาพและผ่านการรับรองมาตรฐาน
๓. เกษตรกรพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน

กลยุทธ์/วิธีการดำเนินงาน เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตข้าว

กลยุทธ์ที่ ๑ พัฒนาประสิทธิภาพการผลิตข้าว สร้างองค์ความรู้และถ่ายทอดเทคโนโลยีให้แก่เกษตรกร

โครงการที่ ๑ โครงการส่งเสริมการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวพันธุ์ดี

โครงการที่ ๒ โครงการส่งเสริมการผลิตข้าว ให้ผ่านการรับรองมาตรฐาน

กลยุทธ์ที่ ๒ ส่งเสริมการตลาด และพัฒนาการแปรรูปสินค้าจากข้าว

โครงการที่ ๑ โครงการส่งเสริมการแปรรูปจากข้าวขาวดอกมะลิ ๑๐๕

๓.๑.๒ อ้อยโรงงาน

เป้าหมาย/เป้าประสงค์

๑. ลดต้นทุนการผลิต
๒. พัฒนาประสิทธิภาพการผลิตอ้อย
๓. เกษตรกรมีองค์ความรู้ในการผลิตอ้อย ทำให้สามารถพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน

กลยุทธ์/วิธีการดำเนินงาน เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตยางพารา

กลยุทธ์ที่ ๑ พัฒนาประสิทธิภาพการผลิตอ้อย สร้างองค์ความรู้และถ่ายทอดเทคโนโลยีให้แก่เกษตรกร

โครงการที่ ๑ โครงการส่งเสริมประสิทธิภาพการผลิตยางพารา

๓.๒ พัฒนาเกษตรกร/กลุ่ม/องค์กร

๓.๒.๑ Young Smart Farmer (YSF)

เป้าหมาย/เป้าประสงค์

๑. เพื่อให้เกษตรกรและองค์กรเกษตรกรมีความรู้ความสามารถ พึ่งพาตนเองได้ มีการดำเนินกิจการอย่างต่อเนื่องและมีรายได้เพิ่มขึ้น
๒. เพื่อให้เกษตรกรและองค์กรเกษตรกรได้รับองค์ความรู้ใหม่ๆ และสามารถนำไป

กลยุทธ์/วิธีการดำเนินงาน พัฒนาศักยภาพเกษตรกร และองค์กรเกษตรกรให้มีความเข้มแข็ง

กลยุทธ์ที่ ๑ การสร้างมูลค่าเพิ่ม (Value Added)

โครงการที่ ๑ โครงการพัฒนาบรรจุภัณฑ์

โครงการที่ ๒ โครงการพัฒนาการผลิตพืชปลอดภัยโดยระบบโรงเรือน

กลยุทธ์ที่ ๒ พัฒนาเยาวชนภาคเกษตรให้มีความรู้ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อสร้างเกษตรกรรุ่นใหม่

โครงการที่ ๑ โครงการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาและสร้างเกษตรกรรุ่นใหม่

๓.๒.๒ กลุ่มยุวเกษตรกร/กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร/กลุ่มส่งเสริมอาชีพ

เป้าหมาย/เป้าประสงค์

๑. เพื่อให้เกษตรกรและองค์กรเกษตรกรมีความรู้ความสามารถ พึ่งพาตนเองได้ มีการดำเนินกิจการอย่างต่อเนื่องและมีรายได้เพิ่มขึ้น
๒. เพื่อให้เกษตรกรและองค์กรเกษตรกรได้รับองค์ความรู้ใหม่ๆ และสามารถนำไปปฏิบัติเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการประกอบอาชีพ
๓. เพื่อสร้างเกษตรกรรุ่นใหม่ เข้าสู่ภาคการเกษตร
๔. มีแหล่งเรียนรู้ เทคโนโลยีและภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อแก้ไขปัญหาพร้อมทั้งพัฒนาให้กับชุมชน

กลยุทธ์/วิธีการดำเนินงาน พัฒนาศักยภาพเกษตรกร และองค์กรเกษตรกรให้มีความเข้มแข็ง

กลยุทธ์ที่ ๑ การพัฒนาศักยภาพ

- โครงการที่ ๑ โครงการส่งเสริมและพัฒนากลุ่มยุวเกษตรกร
- โครงการที่ ๒ โครงการพัฒนาศักยภาพกลุ่มยุวเกษตรกร
- โครงการที่ ๓ โครงการพัฒนาศักยภาพกลุ่มส่งเสริมอาชีพ
- โครงการที่ ๑ โครงการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ต้นแบบด้านเคหกิจเกษตร

กลยุทธ์ที่ ๒ การสร้างมูลค่าเพิ่ม (Value Added)

- โครงการที่ ๑ โครงการส่งเสริมและพัฒนาบรรจุภัณฑ์
- โครงการที่ ๒ โครงการส่งเสริมการแปรรูปสินค้าเกษตร
- โครงการที่ ๓ โครงการพัฒนากระบวนการผลิต การแปรรูปที่ปลอดภัย และได้มาตรฐาน

๓.๒.๓ วิสาหกิจชุมชน

เป้าหมาย/เป้าประสงค์

๑. เพื่อให้เกษตรกรและองค์กรเกษตรกรมีความรู้ความสามารถ พึ่งพาตนเองได้ มีการดำเนินกิจการอย่างต่อเนื่องและมีรายได้เพิ่มขึ้น
๒. เพื่อให้เกษตรกรและองค์กรเกษตรกรได้รับองค์ความรู้ใหม่ๆ และสามารถนำไปปฏิบัติเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการประกอบอาชีพ

กลยุทธ์/วิธีการดำเนินงาน พัฒนาศักยภาพเกษตรกร และองค์กรเกษตรกรให้มีความเข้มแข็ง

กลยุทธ์ที่ ๑ การสร้างมูลค่าเพิ่ม (Value Added)

- โครงการที่ ๑ โครงการพัฒนาบรรจุภัณฑ์

กลยุทธ์ที่ ๒ การพัฒนาศักยภาพ

- โครงการที่ ๑ โครงการส่งเสริมและศักยภาพวิสาหกิจชุมชน
- โครงการที่ ๒ โครงการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ต้นแบบวิสาหกิจชุมชน

๓.๒.๔ แหล่งเรียนรู้/เกษตรกรต้นแบบ

เป้าหมาย/เป้าประสงค์

๑. เพื่อให้เกษตรกรมีความรู้ความเข้าใจในการดำเนินชีวิตตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และสามารถประยุกต์ใช้กับอาชีพเกษตรกรมอย่างยั่งยืน
๒. มีแหล่งเรียนรู้ เทคโนโลยีและภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อแก้ไขปัญหาพร้อมทั้งพัฒนาให้กับเกษตรกรได้นำปฏิบัติในพื้นที่ของตนเอง
๓. เพื่อส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพเกษตรกรในการประกอบอาชีพ

กลยุทธ์/วิธีการดำเนินงาน พัฒนาแหล่งเรียนรู้

กลยุทธ์ที่ ๑ พัฒนาศูนย์เรียนรู้ต้นแบบด้านการเกษตรในพื้นที่ เพื่อถ่ายทอดเทคโนโลยีให้แก่เกษตรกรได้นำไปปฏิบัติในพื้นที่ของตนเอง

โครงการที่ ๑ โครงการศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงชุมชน

โครงการที่ ๒ โครงการศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน

โครงการที่ ๓ โครงการศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชน

โครงการที่ ๔ โครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร

(ศพก.) และเครือข่าย

กลยุทธ์/วิธีการดำเนินงาน พัฒนาศักยภาพเกษตรกรต้นแบบ

กลยุทธ์ที่ ๑ พัฒนาเกษตรกรต้นแบบ

โครงการที่ ๑ โครงการพัฒนาเกษตรกรปราดเปรื่อง

๓.๓ พัฒนาพื้นที่ และทรัพยากรการเกษตร

๓.๓.๑ ที่ดิน

เป้าหมาย/เป้าประสงค์

- เพื่อเสริมสร้างจิตสำนึกให้แก่เกษตรกรในการไม่เผาเศษวัสดุเหลือใช้จากการเกษตรในไร่นาและ
รณรงค์ให้มีการปรับปรุงบำรุงดินด้วยอินทรีย์วัตถุ

กลยุทธ์/วิธีการดำเนินงาน ส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมและการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ

กลยุทธ์ที่ ๑ ส่งเสริมให้มีการปรับปรุงบำรุงดินโดยการรณรงค์ให้เกษตรกรไม่เผา และมีการปลูกพืชปุ๋ยสด

โครงการที่ ๑ โครงการส่งเสริมปรับปรุงคุณภาพดินให้เหมาะสมกับการปลูกพืชเศรษฐกิจ

กลยุทธ์ที่ ๒

โครงการที่ ๑ โครงการส่งเสริมการผลิตและการใช้สารชีวภัณฑ์

๓.๓.๒ แหล่งน้ำ

- เป้าหมาย/เป้าประสงค์

๑. เพื่อให้เกษตรกรมีน้ำใช้ในการผลิตสินค้าเกษตรได้อย่างเหมาะสมและเพียงพอ

- กลยุทธ์/วิธีการดำเนินงาน พัฒนาแหล่งน้ำเพื่อใช้ในการเกษตร

กลยุทธ์ที่ ๑ ส่งเสริมให้เกษตรกรมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการน้ำอย่างมีประสิทธิภาพ

โครงการที่ ๑ โครงการขุดสระน้ำขนาดเล็ก

โครงการที่ ๒ โครงการฝายเก็บกักน้ำเพื่อการเกษตร

โครงการที่ ๓ โครงการพัฒนาแหล่งน้ำ (ปรับปรุงสระเก่า)

โครงการที่ ๒ โครงการจัดตั้งกลุ่มผู้ใช้น้ำบาดาลเพื่อการเกษตร

ภาคผนวก

โครงการส่งเสริมและผลิตพันธุ์ข้าวชุมชน

หลักการและเหตุผล

เกษตรกรตำบลคงคู่ ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทำนา และใช้พันธุ์ข้าวที่เก็บไว้เองมาใช้เป็นเมล็ดพันธุ์ ไม่มีการเปลี่ยนเมล็ดพันธุ์ ไม่มีการคัดเมล็ดพันธุ์ด้วยตนเอง และเก็บเกี่ยวด้วยเครื่องเกี่ยวนวด ทำให้ได้เมล็ดพันธุ์ข้าวปน หรือเมล็ดพันธุ์ข้าวไม่ตรงกับลักษณะพันธุ์ ฉะนั้นจึงต้องเปลี่ยนเมล็ดพันธุ์ข้าวใหม่ไม่ตรงกับสายพันธุ์เดิมมากที่สุด เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต และเพิ่มคุณภาพข้าวให้เกษตรกรตำบลคงคู่

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้ชุมชนมีแหล่งเมล็ดพันธุ์ข้าวคุณภาพดี เพียงพอและทั่วถึงสำหรับเพาะปลูก
๒. เพื่อเป็นแหล่งสำรองเมล็ดพันธุ์ข้าวคุณภาพดีไว้ใช้เองในชุมชน
๓. เพื่อเป็นศูนย์กลางการพัฒนาข้าวของชุมชน

เป้าหมาย

เกษตรกร ๕๐ ราย พื้นที่ ๑๐๐ ไร่

พื้นที่ดำเนินการ

เกษตรกรตำบลคงคู่ที่ปลูกข้าวนาปี

ระยะเวลาดำเนินงาน

เดือนพฤษภาคม

วิธีการดำเนินงาน

๑. คัดเลือกเกษตรกรที่มีความสนใจและมีความพร้อมเข้าร่วมโครงการ
๒. จัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้
๓. จัดทำแปลงผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวสมาชิกรายละ ๒ ไร่
๔. ติดตามและประเมินผล

งบประมาณ วัสดุ / แผนการใช้เงิน

๑. ค่าจัดทำเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ จำนวน ๒ ครั้ง เป็นเงิน ๑๐,๐๐๐ บาท
๒. ค่าใช้จ่ายในการสนับสนุนปัจจัยการผลิตรายละ ๒,๐๐๐ บาท จำนวน ๕๐ ราย เป็นเงิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท
๓. ค่าเครื่องคัดเมล็ดพันธุ์ข้าว ๕๐,๐๐๐ รวมเป็นเงิน ๑๕๔,๐๐๐ บาท

ผลตอบแทนของโครงการ/กิจกรรม

๑. ชุมชนมีเมล็ดพันธุ์ดีสำหรับใช้เอง
๒. เกิดศูนย์เรียนรู้ด้านการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว

ผู้รับผิดชอบโครงการ

ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลคงคู่ / องค์การบริหารส่วนตำบลคงคู่ / สำนักงานเกษตรอำเภอศรีสัชนาลัย

โครงการส่งเสริมการผลิตข้าวเพื่อผ่านการรับรองมาตรฐาน GAP

หลักการและเหตุผล

การผลิตข้าวของเกษตรกรตำบลคงคู่ ในช่วงที่ผ่านมาเกษตรกรไม่เห็นถึงความสำคัญเรื่องการรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตร เนื่องจากไม่เห็นผลแตกต่างอย่างเป็นรูปธรรม แต่เนื่องจากภาวะการแข่งขันทางการตลาดที่มีสูงขึ้น ในอนาคตคุณภาพของสินค้าจึงต้องวัดกันที่ระดับการรับรองกระบวนการผลิต เพื่อให้เกษตรกรสามารถยกระดับราคาผลผลิตของตนเอง เพื่อความยั่งยืนในการประกอบอาชีพเกษตรกรรม

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อพัฒนาการผลิตข้าวให้มีคุณภาพสูง
๒. ได้รับการรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตรปลอดภัย (GAP)

เป้าหมาย

เกษตรกร ๕๐ ราย

พื้นที่ดำเนินการ

พื้นที่ปลูกข้าวนาปีตำบลคงคู่

ระยะเวลาดำเนินงาน

เดือนพฤษภาคม

วิธีการดำเนินงาน

๑. คัดเลือกเกษตรกรที่มีความสนใจและมีความพร้อมเข้าร่วมโครงการ
๒. จัดเวทีถ่ายทอดความรู้
๓. ตรวจรับรองมาตรฐาน
๔. ติดตามและประเมินผล

งบประมาณ วัสดุ / แผนการใช้เงิน

๑. ค่าการจัดทำเวที จำนวน ๒ ครั้ง เป็นเงิน ๑๐,๐๐๐ บาท
๒. ค่าตรวจรับรองมาตรฐาน ๕๐ แปลง เป็นเงิน ๙๐,๐๐๐ บาท รวมเป็นเงิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท

ผลตอบแทนของโครงการ/กิจกรรม

๑. เกษตรกรมีองค์ความรู้ด้านการผลิตข้าวปลอดภัย
๒. พื้นที่ปลูกข้าวผ่านการรับรองมาตรฐาน ๒๕๐ ไร่

ผู้รับผิดชอบโครงการ

ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลคงคู่ / องค์การบริหารส่วนตำบลคงคู่ / สำนักงานเกษตรอำเภอศรีสัชนาลัย

โครงการส่งเสริมการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตอ้อยโรงงาน

หลักการและเหตุผล

พื้นที่เกษตรกรรมในตำบลคงคู่เป็นพื้นที่อาศัยน้ำฝนเป็นส่วนใหญ่ เกษตรกรส่วนหนึ่งจึงเลือกผลิตอ้อยโรงงาน กอปรกับมีข้อได้เปรียบคือ มีโรงงานน้ำตาลอยู่ในพื้นที่ตำบลคงคู่อีกด้วย การปลูกอ้อยจึงเป็นอีกทางเลือกหนึ่งที่น่าสนใจ เนื่องจากทนแล้ง แต่ที่ผ่านมาเกษตรกรปลูกตามวิธีดั้งเดิม ส่งผลให้ต้นทุนการผลิตสูงสวนทาง กับราคาที่ตกต่ำอย่างต่อเนื่อง การส่งเสริมเพื่อพัฒนาศักยภาพการผลิตจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่ง เพื่อให้เกษตรกรสามารถพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อลดต้นทุนการผลิต เพิ่มรายได้ ให้กับเกษตรกรผู้ปลูกอ้อยโรงงาน
๒. เพื่อพัฒนาองค์ความรู้ด้านการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตอ้อยโรงงาน

เป้าหมาย

เกษตรกร ๓๐ ราย

พื้นที่ดำเนินการ

พื้นที่ตำบลคงคู่

ระยะเวลาดำเนินงาน

เดือนพฤษภาคม

วิธีการดำเนินงาน

๑. คัดเลือกเกษตรกรที่มีความสนใจและมีความพร้อมเข้าร่วมโครงการ
๒. จัดเวทีถ่ายทอดความรู้ /วางแผนการผลิต
๓. จัดซื้อวัสดุอุปกรณ์สำหรับการจัดทำแปลงเรียนรู้
๔. ติดตามและประเมินผล

งบประมาณ วัสดุ / แผนการใช้เงิน

๑. ค่าการจัดทำเวที จำนวน ๒ ครั้ง เป็นเงิน ๖,๐๐๐ บาท
๒. ค่าจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์สำหรับการจัดทำแปลงเรียนรู้ จำนวน ๕๐,๐๐๐ บาทรวมเป็นเงิน ๕๖,๐๐๐ บาท

ผลตอบแทนของโครงการ/กิจกรรม

๑. เกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการมีรายได้ เพิ่มขึ้นจากต้นทุนการผลิตลดลง
๒. เกษตรกรมีความรู้ด้านการวางแผนการผลิต ประสิทธิภาพการผลิตที่เหมาะสมกับพื้นที่

ผู้รับผิดชอบโครงการ

ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลคงคู่ / องค์การบริหารส่วนตำบลคงคู่ / สำนักงานเกษตรอำเภอศรีสัชนาลัย

โครงการพัฒนาศักยภาพวิสาหกิจชุมชน

หลักการและเหตุผล

ตำบลดงคูเป็นตำบลที่มีกลุ่มวิสาหกิจชุมชนหลากหลาย ซึ่งแต่ละกลุ่มยังประสบปัญหาด้านการบริหารจัดการ การจัดการวางแผนการผลิตและการตลาดรวมถึงแนวทางสร้างความเข้มแข็งให้กลุ่ม การส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพดังกล่าวจึงมีความจำเป็น เพื่อให้กลุ่มเกษตรกรสามารถพึ่งพาตนเองได้

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อพัฒนาศักยภาพกลุ่มวิสาหกิจชุมชน
๒. เพื่อให้เกษตรกรเห็นความสำคัญของการรวมกลุ่ม

เป้าหมาย

ประธานกลุ่มและสมาชิก จำนวน ๓๐ ราย

พื้นที่ดำเนินการ

พื้นที่ ตำบลดงคู

ระยะเวลาดำเนินงาน

เดือนพฤษภาคม

วิธีการดำเนินงาน

๑. จัดเวทีเรียนรู้ / ทัศนศึกษา ดูงาน
๒. ติดตามและประเมินผล

งบประมาณ วัสดุ / แผนการใช้เงิน

๑. ค่าการจัดทำเวที จำนวน ๒ ครั้ง เป็นเงิน ๖,๐๐๐ บาท
๒. ค่าใช้จ่ายในการทัศนศึกษาดูงาน เป็นเงิน ๑๕,๐๐๐ บาท รวมงบประมาณ ๒๑,๐๐๐ บาท

ผลตอบแทนของโครงการ/กิจกรรม

กลุ่มวิสาหกิจชุมชนได้ รับการพัฒนาศักยภาพ

ผู้รับผิดชอบโครงการ

ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลดงคู / องค์การบริหารส่วนตำบลดงคู / สำนักงานเกษตรอำเภอศรีสัชนาลัย

โครงการส่งเสริมการปลูกผักปลอดภัยสำหรับผู้บริโภคที่รักสุขภาพ

หลักการและเหตุผล

ปัจจุบันตลาดสินค้าเกษตรปลอดภัยเป็นที่ต้องการของตลาด โดยเฉพาะกระแสการรักษาสุขภาพที่มาแรงในยุคปัจจุบัน เกษตรกรตำบลคงคู่ส่วนใหญ่ปลูกข้าวได้ เพียงปีละหนึ่งครั้ง เนื่องจากพื้นที่ส่วนใหญ่อยู่นอกเขตชลประทาน การปลูกผักปลอดภัยเพื่อส่งตลาดจึงเป็นทางเลือกที่น่าสนใจ การส่งเสริมให้เกษตรกรปลูกผักปลอดภัยเพื่อเป็นอาชีพเสริมจึงเป็นเรื่องที่มีความเป็นไปได้ เพื่อให้เกษตรกรสามารถพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน

วัตถุประสงค์

- เพื่อให้เกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการมีรายได้เสริมจากการปลูกผักปลอดภัยเพื่อจำหน่าย

เป้าหมาย

- เกษตรกรที่สนใจจำนวน ๒๐ ราย

พื้นที่ดำเนินการ

- พื้นที่ตำบลคงคู่

ระยะเวลาดำเนินงาน

- เดือนพฤษภาคม

วิธีการดำเนินงาน

๑. คัดเลือกเกษตรกรที่มีความสนใจและมีความพร้อมเข้าร่วมโครงการ
๒. จัดเวทีเรียนรู้
๓. ติดตามและประเมินผล

งบประมาณ วัสดุ / แผนการใช้เงิน

- ค่าการจัดทำเวที จำนวน ๒ ครั้ง เป็นเงิน ๕,๐๐๐ บาท
- ค่าใช้จ่ายวัสดุในการฝึกอบรมและจัดทำแปลงเรียนรู้ เป็นเงิน ๑๐,๐๐๐ บาท รวมงบประมาณ ๑๕,๐๐๐ บาท

ผลตอบแทนของโครงการ/กิจกรรม

- เกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการมีรายได้เสริมจากการทำนา

ผู้รับผิดชอบโครงการ

ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลคงคู่ / องค์การบริหารส่วนตำบลคงคู่ / สำนักงานเกษตรอำเภอศรีสัชนาลัย

เอกสารอ้างอิง

กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย “ แผนพัฒนาอำเภอศรีษะนาถ ๒๕๖๕ ”

แผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลดงคู อำเภอศรีษะนาถ จังหวัดสุโขทัย

<https://www.dongkhu.go.th/networknews/?cid=๒>

กรมส่งเสริมการเกษตร “ระบบฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกร”

สถานีพัฒนาที่ดินสุโขทัย “ชุดดินเพื่อการเกษตร”